

Výsadba, rozkvitnutie lúk aj veľké upratovanie

Apríl venovaný Zemi: Pridajte sa

Text: Lucia Marcinátová

Plastové fľaše, dekorácie z umelej hmoty, zvyšky stavebného materiálu, pneumatiky. To všetko dokážeme nájsť v predzáhradkách. Oddelenie životného prostredia víta starostlivosť a ohľaduplnosť obyvateľov k životnému prostrediu, výsadba a dekorovanie však nemôžu byť živelné.

Deň Zeme si pripomíname od roku 1970. Vznikol ako reakcia na poškodzovanie životného prostredia s cieľom ochrany prírody a cenných darov, ktoré nám Zem dáva.

Mestská časť Bratislava-Dúbravka si Zem tradične „uctieva“ viacerými akciami a veľkým upratovaním. Aprílový sviatok sa tu tento rok začal už v marci. Komunita rodičov z okolia Tranovského zorganizovala 21. marca jarné upratovanie blízkeho lesa.

Na sobotu 9. apríla mestská časť pripravuje veľké čistenie lokality Polianky a presne na Deň Zeme, čiže 22. apríla, podporuje a spolupracuje na veľkom upratovaní, do ktorého sa zapája aj dvesto žiakov strednej odbornej školy pedagogickej na Bullovej.

Bokom nestoja ani zamestnanci úradu a na Deň Zeme pripravuje miestny úrad upratovanie verejných priestorov. Každá pomoc obyvateľov, čistenie, upratovanie je vítané. Aktivitu nahláste, prosím, na zivotne.prostredie@dubravka.sk, aj v súvislosti s odvozom odpadu.

Pri príležitosti aprílového dňa sa aj na stránkach Dúbravských novín venujeme životnému prostrediu. Veľký rozhovor na environmentálnu tému smie viesť s Dúbravčanom Marekom Brinzíkom zo spoločnosti Natur-Pack. Oddelenie životného prostredia zas priblížilo, ako sa nestarať o predzáhradky bytových domov.

Na jar nás v Dúbravke tešia záhony kvetov, tento rok až v 14 rôznych lokalitách.

Viac na str. 8, 16-17

Dúbravka pomáha Ukrajine, hasiči, hokejisti, učitelia

Zbierky, tréningy, práce na hranici

Piatok 6. marec 2020, deň ktorý si mnohí pamätajú. Na Slovensku sa potvrdil prvý prípad nového koronavírusu. A potom sa to začalo... Život sa zmenil.

Štvrtok 24. február 2022, aj tento deň si isto mnohí zapamätajú. Začala sa ruská invázia na Ukrajinu. Dokedy potrvá a ako sa skončí, nevedno. Isté je, že aj tento dátum zmenil naše životy. Vojnový konflikt zasiahol každého.

Prichádzajú utečenci, deti do škôl, škôlok. Samosprávy musia riešiť nové úlohy, čeliť výzvam, pripravovať zbierky. Pomáhajú aj rakúski susedia Dúbravskí skauti aj dobrovoľní hasiči sa pridali medzi dobrovoľníkov na hraniciach s Ukrajinou, silný príbeh nám napísal aj duchovný, ktorý pomáhal utečencom. Dúbravské kluby ponúkajú športovanie i bezplatné tréningy pre deti z Ukrajiny. Čítame o nádejnom mladom hokejistovi Maximovi, ktorý s mamou musel ujsť z ostreľovaného Charkova. Jeho športový príbeh pokračuje v dúbravskom tíme hokejovej HOBY. Ozývajú sa dobrovoľníci, ľudia sa spojili, pomáhajú svojou troškou.

Vedúca oddelenia školstva miestneho úradu sa pohotovo pustila do prípravy detského centra, akejsi náhradnej škôlky, pre ukrajinské deti, učitelia na školách pripravujú ukrajinsko-slovenské slovníčky, pracujú špeciálni pedagógovia, psychológovia. Každý prispieva svojou „troškou“, možnosťou...

Ďakujeme Dúbravčania...

(lum)

Viac na tému Ukrajina

- 7, 10 a 11. strana

Mestská časť oceňovala v dome kultúry osobnosti. Išlo už o piaty ročník spoločenského podujatia

Olympionička, výtvarníčka, redaktor aj tréner

Úvod tradičný ako po iné roky - fanfára a pochod dám v červenej rovnošate a bielych čižmách. Mažoretky ALBA Bratislava otvorili galavečer venovaný oceneným Dúbravčanom. Zmeny a novinky však bolo vidieť už krátko po začiatku. Nová grafika, nový názov podujatia aj umelecké stvárnenie ocenenia.

Zmeny prišli postupne a celkom prirodzene tak, ako sa menilo a vyvíjalo samotné podujatie. Už piaty ročník slávnostného večera nebol venovaný len výnimočným Dúbravčanom v oblasti športu aj kultúry, ale tiež osobnostiam, ktoré sa významným spôsobom zapísali do života Dúbravky, či už v oblasti sociálnej alebo pomoci.

Pódium a večer tak patrili režisérovi, scenáristovi a kameramanovi, významnej výtvarníčke, grafičke a ilustrátorky, úspešnému hádzanárskemu trénerovi, ktorý viedol české, slovenské aj československé reprezentačné výbery, zlatému paralympionikovi či lukostrelkyni, ktorá štartovala na olympijských hrách v Tokiu.

Všetci významní, všetci zaujímaví, všetci spätí s Dúbravkou. Obyvatelia a ľudia spätí s mestskou časťou totiž neboli len medzi ocenenými, ale boli to tiež účinkujúci, moderátorka, diváci, hostia, viceprimátorka Zdenka Zaťovičová, starosta Martin Zaťovič, vicežupan Juraj Štekláč, predseda Komisie športu Branislav Semančík, predseda Komisie kultúry Maroš Repík, miestni poslanci.

Mestská časť Bratislava-Dúbravka pripravila na 17. marca Galavečer osobností za rok 2021.

Sklenená soška

Ocenené Dúbravčanky a Dúbravčanov, žiačky a žiakov, talenty aj športové kolektívy nominovala verejnosť a odborníci z Komisie športu, Komisie kultúry, základné školy i umelecká škola v mestskej časti. Vznikol pestrý zoznam mien, osobností.

„Veľmi ma teší, že sa myšlienka vzdať hold talentom a významným Dúbravčanom ďalej rozvíja už piaty rok,“ hovorí Braňo Semančík, predseda Komisie športu v Dúbravke, jeden z iniciátorov oceňovania osobností.

Novinkou v rámci piateho ročníka podujatia bolo originálne ocenenie. Sklenená soška vznikla spoluprácou mestskej časti Bratislava-Dúbravka a neďalekej Školy umeleckého priemyslu Jozefa Vydrú. Autorom ocenenia je Milan Pagáč, riaditeľ školy, sochár tvorca inštalácií, sklársky výtvarník, akčný umelec, tvorca objektov.

Okrem zhmotnenia „osobností“ ocenenie nesie aj dúbavské atribúty – erb mestskej časti či symboliku čerešní, ktoré odkazujú na slávnú ovocinársku minulosť. Dúbravka bola totiž kedysi obec, kde sa darilo ovocinárstvu a čerešne boli vyvážané až do Prahy. Najväčší rozsah nadobudol vývoz po prvej svetovej vojne, keď sa stali významnou obchodnou komoditou, ktorá vylepšovala rozpočet mnohých rodín.

Šport, kultúra, dospelí aj deti

Tradičná, v súvislosti s podujatím, bola i moderátorka. S mikrofónom sa piaty rok prihovárala bývalá hádzanárka, dnes moderátorka, redaktorka a Dúbravčanka Petra Ázacis. Ocenených vítala na pódiu postupne a striedavo – šport, kultúra či prínos pre spoločnosť, deti, dospelí, jednotlivci či kolektívy...

Prví v oblasti kultúry boli ocenení dvaja recitátori. Obaja žiaci, Tomáš Janušica zo Základnej školy Nejedlého a Martin Jamrich zo Základnej školy Pri kríži, úspešne reprezentovali školu i mestskú časť.

O reprezentovaní nielen mestskej časti, ale tiež umenia, kultúry môžeme hovoriť aj v súvislosti s ďalšími ocenenými. Málokto vie, že Dúbravka je od konca 70. rokov domovom významnej výtvarníčky, grafičky a ilustrátorky Květoslavy Fulierovej. Študovala grafiku na Vyššej škole umeleckého priemyslu v Brne a v 60. rokoch sa presťahovala do Bratislavy. Pedagogicky pôsobila na hudobnej škole v Uherskom Brode ako učiteľka hry na husle, v Bratislave ako kreslička v Slovenskej akadémii vied a neskôr v slobodnom povolání. Popri výtvarnom umení ostala verná aj hudbe. Květa Fulierová bola životnou partnerkou Júliusa Kollera, významného konceptuálneho výtvarníka s medzinárodným uznaním. Aktívne s ním spolupracovala ako fotografka a aj spoluautorka jeho akcií a happeningov, ktoré tvorili jednu z hlavných línií jeho tvorby. Viaceré tvoril práve u nás v Dúbravke, v exteriéri aj na legendárnom balkóne ich bytu na Kudláčkovej 5. Umelkyňa oslávila vo februári tohto roka 90 rokov, zo zdravotných dôvodov prebral ocenenie za výtvarníčku jej vnuk.

Podobne o reprezentovaní tvorbou, presnejšie dokumentárnou tvorbou, môžeme hovoriť aj pri ďalšom ocenenom. Dúbravčan Fedor Bartko. Na ocenenie za prínos v oblasti kultúry ho nominovala Únia slovenských televíznych tvorcov.

Publicista, diplomat, novinár, dnes už 80-tnik - Dúbravčan Viliam Roth, si na pódiu nenechal ujsť možnosť pýtať sa. Ako správny žurnalista bol zvedavý na stále nedokončený podchod Saratov. Starosta Martin Zaťovič mu tlmočil nedávne stanovisko hlavného mesta, podľa ktorého by sa mal podchod do konca marca skolaudovať, čím by sa mohli spustiť aj nové výťahové plošiny.

Viliam Roth aj v dôchodkovom veku uplatnil vlastné skúsenosti z diplomatickej práce v Kancelárii prezidenta republiky na pozícii zahraničnopolitického poradcu dvoch našich prezidentov. Tomuto obdobiu predchádzalo jeho takmer 30-ročné profesionálne pôsobenie v zahranično-politickom spravodajstve Československého a potom aj Slovenského rozhlasu.

Tri ocenené

Za spoločenskú zodpovednosť, kultúrny prínos, filantropiu, boli ocenené tri dámy, Dúbravčanky.

Anna Caudtová, spoluzakladateľka základnej umeleckej školy v Dúbravke, kde pôsobila 32 rokov aj ako učiteľka, vychovala celé generácie nádejných hudobníkov. Pred 21 rokmi založila klub kresťanských seniorov, terajšie Denné centrum 2, v ktorom aktívne pôsobí dodnes.

Elena Mamojková, manželka nevidiaceho Braňa Mamojku, je kontrolórkou v Únii nevidiacich. Pomáha pri všetkých akciách nevidiacich, vyniká remeselnou zručnosťou a svojimi výrobkami teší priateľov aj širokú verejnosť.

Nielen medzi seniormi Dúbravky známa pre svoju aktivitu, prácu, nasadenie je tretia ocenená Dúbravčanka - Jana Drobová. Je aktívnou členkou Rady seniorov v Dúbravke, ktorú spoluzakladala. Patrí k spoluautorom „Programu aktívneho starnutia pre Bratislavu“ a následne i pre Dúbravku, pôsobí vo výbore miestneho spolku Slovenského Červeného kríža v Dúbravke.

Vec verejná...

Na pódiu pri oceňovaní prezradil, že už ako dieťa vedel, čo chce v dospelosti robiť, možno preto ho v Dúbravke ako ľudského a pracovitého člena dobrovoľného hasičského zboru poznajú takmer všetci. Slúžil na mnohých kultúrnych a spoločenských podujatiach mestskej časti. Vojtech Krajčovič vstúpil do dobrovoľnej požiarnej ochrany v roku 1957. V rokoch 1980 – 1995 bol veliteľom dobrovoľných hasičov v Dúbravke, zúčastnil sa hasenia veľkých požiarov lesov v Malých Karpatoch a v Dúbravke. A hoci už oslávil 80tku, stále patrí k aktívnym členom dobrovoľných hasičov obce.

„Rádio Slovensko, Vec verejná,“ zaznelo z plátna nad pódium. Divákovi sa tak prihovril svojím nezabudnuteľným hlasom jeden z najznámejších slovenských moderátorov, dlhoročný rozhlasový redaktor Michal Tvarožek. Ozval sa počas galavečera z plátna v medailóne RTVS v zostrihu Dúbravskej televízie, začiatkom minulého roka nás totiž po chorobe navždy opustil. Mestská časť ho ocenila ako Osobnosť Dúbravky In memoriam.

Od roku 1973 žil v Dúbravke, po novembri 1989 spoluzakladal spravodajskú reláciu Rádiožurnál. Robil živé prenosy z významných udalostí, akými boli inaugurácie prezidentov, návšteva pápeža Jána Pavla II, vznik SR a jej prijatie do OSN, vstup do EÚ, ale aj štátne pohreby. Popri tom autorsky pripravoval a moderoval Dobré ráno, Kontakty a hlavne Nočnú pyramídu. Za svoju prácu získal množstvo ocenení. Kolegovia, novinári, blízki na spoluzakladateľa Rádiožurnálu spomínajú ako na priateľského, obetavého, veľkorysého a najmä ľudského človeka. Hovorievalo sa mu i rozhlasová legenda.

„Ďakujeme aj vám za pozornosť,“ zaznelo z plátna na záver zostrihu medailónu. A ďakovanie bolo súčasťou celého večera, poďakovanie tvorcom, športovcom, filantropom, že tento svet menia, robia iným...

OSOBNOSŤ DÚBRAVKY ZA ROK 2020

Michal Tvarožek – in memoriam

- jeden z najznámejších slovenských moderátorov, dlhoročný rozhlasový redaktor, reportér. Dúbravčan. Opustil nás navždy minulý rok.
- po novembri 1989 spoluzakladal spravodajskú reláciu Rádiožurnál.

Viliam Roth

- publicista, diplomat, novinár, dnes už 80-tnik, Dúbravčan.
- takmer 30-ročné profesionálne pôsobenie v zahranično-politickom spravodajstve Československého a potom aj Slovenského rozhlasu.

Kvĕtoslava Fulierová

- významná výtvarníčka, grafička a ilustrátorka, vzácna žena, ktorá od konca 70. rokov žije v Dúbravke. Životná partnerka Júliusa Kollera, významného konceptuálneho výtvarníka s medzinárodným uznaním.
- popri výt. umení ostala verná aj hudbe.

Fedor Bartko

- režisér, scenárista a kameraman dokumentárnej filmovej a televíznej tvorby, ktorý vytvoril desiatky dokumentárnych filmov a relácií pre RTVS.
- v roku 2021 realizoval veľmi náročné televízne prenosy z návštevy pápeža Františka v Bratislave a Šaštíne.

Anna Caudtová

- spoluzakladateľka ZUŠ v Dúbravke, 32 rokov tu pôsobila ako učiteľka a vychovala celé generácie nádejných hudobníkov, založila a viedla zbor sv. Cecílie.
- pred 21 rokmi založila klub kresťanských seniorov, terajšie Denné centrum 2, v ktorom pôsobí dodnes.

Janka Drobová

- aktívna členka Rady seniorov v Dúbravke, jej spoluzakladateľka, pôsobí tiež vo výbore miestneho spolku Slovenského Červeného kríža v Dúbravke.
- spoluautorka „Programu aktívneho starnutia pre Bratislavu“ a následne i pre Dúbravku.

Elena Mamojková

- kontrolórka v Únii nevidiacich. Pomáha tam pri všetkých akciách nevidiacich, vyniká remeselnou zručnosťou a svojimi výrobkami teší priateľov i širokú verejnosť.
- vyniká šikovnosťou, skromnosťou a láskavosťou, trpezlivosťou, patrí jej obdiv.

Vojtech Krajčovič

- do dobrovoľnej požiarnej ochrany vstúpil v roku 1957, kde prešiel všetkými pracovnými funkciami.
- v rokoch 1980 – 1995 bol veliteľom dobrovoľných hasičov v Dúbravke, zúčastnil sa hasenia veľkých požiarov lesov v Malých Karpatoch a v Dúbravke.

Martin Jamrich

- žiak ZŠ Pri kríži, víťaz Celoslovenskej súťaže v rečníckych prejavoch žiakov na základných a stredných školách Alexandra Dubčeka. Získal aj mimoriadnu cenu poroty v rétorike.

Tomáš Janušica

- žiak ZŠ Nejedlého, reprezentácia školy v recitačných súťažiach.

Športovci roka 2021

Po prvý raz lukostrelkyňa

Po volejbalistkách Diane Kačerjakovej, Simone Jelínkovej, Terézii Hrušeckej a bedmintonistke Lucii Vojtekovej sa najúspešnejšou športovkyňou Dúbravky za rok 2021 stala lukostrelkyňa Lokomotívy Bratislava. Na pomyselný trón si tak na rok zasadla účastníčka olympijských hier v Pekingu, 20-ročná Denisa Baránková. Denisa je doteraz najstaršou športovkyňou, ktorá triumfovala v kategórii jednotlivcov. Po prvý raz sa neobjavila v ankete v žiadnej kategórii Lucia Vojteková.

V súťaži kolektívov aj po piatykrát triumfovali volejbalistky ŠŠK Gymnázium Bilíkova. Po druhý raz obsadili najvyššiu priečku staršie žiačky. Aj na ďalších miestach sa umiestnili žiaci – na druhom hokejisti HOBY a na treťom futbalisti FK Dúbravka. Podujatie spestrili mladí hokejisti. Predviedli svoj pokrik, ktorým začínajú každé svoje stretnutie. Všetkých šokoval svojím spevom legendárny hádzanársky tréner Tomáš Kuťka. Aj minulý rok bol poznačený pandemiou koronavírusu, a preto naše športové kolektívy i jednotlivci trénovali menej. Odohrali aj minimum zápasov či turnajov.

(pej)

OCENENÍ ŠPORTOVCI DÚBRAVKY ZA ROK 2021

ŠPORTOVEC ROKA

1. miesto: DENISA BARÁNKOVÁ, lukostreľba (Lokomotíva Bratislava), 20 rokov - štartovala na OH v Tokiu 2021 v olympijskom luku

- v kvalifikácii OH vytvorila slovenský juniorský rekord, ktorý jej stačil na 12. miesto
- celkovo skončila v Tokiu na 33. mieste
- na ME v terénnej lukostreľbe v Poreči sa stala majsterkou Európy

2. miesto: EMA SMIEŠKOVÁ, volejbal (ŠŠK Bilíkova Gymnázium), 18 rokov

- blokárka
- slovenská reprezentantka
- účastníčka ME v roku 2021
- v jarnej časti hosťovala vo VK Strabag Bilíkova Pezinok
- v jesennej časti hosťuje vo VKP Bratislava
- v základnej časti volejbalovej extraligy bola najlepšou blokárkou

3. miesto: SAMUEL GAŠPAR, hokej (HOBA Bratislava)

- kapitán družstva juniorov
- svojím prístupom k povinnostiam, pracovitosťou a skromnosťou sa vypracoval na lídra družstva

Mimoriadna cena: MARTIN STREHARSKÝ, boccia (ŠK Altius Bratislava), 41 rokov

- na paralympijských hrách v Tokiu získal v pároch zlato v kategórii BC4
- na majstrovstvách Európy v Seville získal v pároch zlato v kategórii BC4
- zúčastnil sa už na štyroch paralympijských hrách

ŠPORTOVÝ KOLEKTÍV ROKA

1. miesto: STARŠIE ŽIAČKY (15) ŠŠK

Bilíkova Gymnázium – volejbal

- obsadili prvé miesto v jesennej časti, skupiny Bratislava

2. miesto: STARŠÍ ŽIACI (U13) HOBY

BRATISLAVA – hokej

- na jeseň skončili v modrej skupine na druhom mieste

3. miesto: MLADŠÍ ŽIACI (13)

FK Dúbravka - futbal

- v súťaži ObIFZ Bratislava – mesto skončili v jesennej časti na druhom mieste

TRÉNER ROKA

JURAJ GAŽI, futbal (FK Dúbravka)

- v klube pracuje ako šéftrener mládeže a od roku 2018 úspešne vedie mladších žiakov (U13)
- neustále sa vzdeláva, momentálne má UEFA B licenciou
- je obetavý, v každej chvíli a každému vždy ochotný pomôcť
- svojím zápalom pre futbal nakazil všetkých okolo seba a snaží sa o profesionálny prístup v amatérskom klube
- do tréningového procesu zavádza prvky moderného futbalu

ANNA DOSOUDILOVÁ (Denné centrum 1.)

- dlhodobo patrí k najlepším seniorkám v bedmintonu a v petangu
- v súťažiach sa umiestňuje pravidelne na medailových priečkach
- úspešne reprezentovala Dúbravku v prvom priateľskom stretnutí v bowlingu seniorov v Malackách

ĽUDOVÍT POKOJNÝ (Denné centrum 4.)

- pravidelne sa umiestňuje na medailových priečkach v súťažiach bowlingu seniorov
- člen víťazného družstva seniorov Dúbravky v prvom priateľskom stretnutí v bowlingu v Malackách

SIEŇ SLÁVY DÚBRAVSKÉHO ŠPORTU

TOMÁŠ KUŤKA, hádzaná

- vo svojej bohatej trénerskej kariére viedol československé, slovenské a české reprezentačné výbery spolu 17 rokov
- trénoval všetky popredné slovenské ženské družstvá
- ako prvý Slovak viedol v nemeckej bundeslige tri ženské družstvá
- jeho rukami prešli vynikajúce slovenské a české hráčky ako M. Ďurišinová, M. Ludmilová, A. Damitšová, L. Černá, jeho manželka Jana a ďalšie

- počas trénerskej kariéry získal majstrovské titul v troch krajinách: ČSSR (Iskra Partizánske), SR (Jaspol Partizánske) a ČR (Slavia Praha)

DAŠA MELICHAROVÁ, džudo

- päťnásobná majsterka Československa
- je nositeľka 5. danu
- jediná majsterka športu v džude, ktorá sa mu ešte venuje
- reprezentačná trénerka a medzinárodná rozhodkyňa
- získala niekoľko medailových umiestnení na Grand Prix, MS či ME ešte v tej dobe neexistovali
- na tatami je už skoro 60 rokov
- v súčasnosti je trénerkou Judo Clubu Patrónka

Čestné uznanie

JOZEF PETROVSKÝ, športový manažér a novinár

- bývalý predseda DŠK
- dlhoročný člen Komisie športu
- v Rade seniorov pracuje ako športový expert
- organizuje športové akcie a turnaje pre seniorov

ŽIACI ROKA

VIKTOR MATZ a DUŠAN DOBOŠ, bedminton (obaja ZŠ Nejedlého), členovia BK Spoje

Bratislava, obaja 14 rokov

- členovia kolektívu, ktorý získal titul na majstrovstvách Slovenska žiakov v súťaži družstiev

BORIS SIROTA, hokej, (ZŠ Pri kríži), 13 rokov

- úspešne reprezentuje školu vo viacerých športoch
- hrá hokej za HOBÚ, kde v minulom roku urobil veľký výkonnostný pokrok

Severne od sídliska má vzniknúť terminál integrovanej dopravy

Prestup na vlak je blízko

Text: Lucia Marcinátová

Terminály integrovanej dopravy majú umožniť prestup medzi koľajovou dopravou a MHD. Jeden z nich je plánovaný aj pri Borochoch.

Železnice Slovenskej republiky vyhodnotili ponuky na výstavbu terminálov integrovanej osobnej prepravy, ktoré sú známe pod skratkou (TIOP). Ide o terminály Vrakuňa a Lamačská brána pri Borochoch, pričom druhý z nich ovplyvní aj dopravu v Dúbravke. Cieľom ich vzniku je zlepšiť obsluhu a skvalitniť verejnú dopravu.

Pre oba terminály sa železnice rozhodli prijať ponuku spoločnosti TSS Grade. Vyplýva to zo zverejneného oznámenia vo vestníku Úradu pre verejné obstarávanie.

Neďaleko Agátovej

TIOP je prestupný terminál, na ktorom sa križujú železnice s ostatnými druhmi verejnej dopravy. Je súčasťou vízie nosného systému verejnej dopravy v Bratislave, ktorá je založená na koľajovej doprave.

V prípade terminálu Lamačská brána pri Borochoch by mali zastávky s dvomi nástupiskami vzniknúť v blízkosti dnešnej dvojkolejnej trate medzi Devínskou a Lamačom severne od dúbavského sídliska medzi ulicou Agátová a cestou II/505.

Trať je vidieť v násype nad okolitým terénom, nástupištia by mali byť prístupné schodiskami a plošinami. Projekt je naplánovaný v mieste navrhovaného predĺženia Saratovskej ulice, kde križuje železničnú trať.

Budovanie nových zastávok MHD pri termináli železnice neplánujú, prestup medzi vlakmi a MHD má zabezpečiť existujúca autobusová zastávka OC Bory zastávka Agátová.

Medzi Ružinovom a Vrakuňou

Terminál vo Vrakuni sa má stavať medzi mestskými časťami Ružinov a Vrakuňa v blízkosti Dvojkřížnej ulice pri obratisku trolejbusov a zastávke autobusov MHD Čiližská. Má umožniť bezproblémový a rýchly prestup z prostriedkov koľajovej dopravy na MHD a opačne.

Vzniknúť má pri jednokolejnej trati Bratislava - Nové Mesto – Podunajské Biskupice.

Pri oboch termináloch sa plánuje aj stojisko pre bicykle.

Projekt by mal byť financovaný z eurofondov, konkrétne z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra. Tento program končí v roku 2023, dotedy by sa mala stihnúť výstavba terminálov. Prvá sa má stavať zastávka vo Vrakuni.

Okrem týchto dvoch terminálov by sa mal v rovnakom čase dokončiť aj terminál v Ružinove, ktorý sa už tiež pripravuje.

TIOP

Terminál integrovanej dopravy – má umožniť prestup medzi koľajovou dopravou a MHD

Plánované sú terminály – Vračuňa a Lamačská brána (pri Borochoch)

Dokončené by mali byť do konca roka 2023 (Zdroj: ŽSR)

Na Kramáre linkou 45

Časté podnety a otázky najmä skôr narodených, ale i ľudí so zhoršenou pohyblivosťou. Prečo sa nedá dostať MHD k nemocnici na Kramáre priamo, bez nutnosti prestupovania? Čiastočným riešením sú tri ranné spoje linky 20, ktoré pod číslom 45 zachádzajú k nemocnici.

Od soboty 26. marca sa Dúbravčania dostanú na Kramáre MHD priamo. Dopravný podnik predĺžil tri linky autobusu 20, ktorá spájajú Devínsku Novú Ves – Dúbravku a Tesco Lamač. Tri vybrané raňajšie autobusy - po šiestej, po ôsmej a po deviatej hodine, zachádzajú k nemocnici Kramáre a aj hore k Národnému onkologickému ústavu na Klenovu. Spojenie na Kramáre bez nutnosti prestupovania patrilo k prioritám mestských poslancov za Dúbravku – Zdenky Zaťovičovej, Juraja Káčera a Ľuboša Krajčára.

Tieto vybrané spoje linky 20 majú špeciálne označenie a pri Tesco Lamač sa číslo autobusu mení na 45 a pokračuje na Patrónku, Kramáre a Národný onkologický ústav. V ostatom čase je spojenie Dúbravky s Kramármi naďalej zabezpečené s prestupom na Patrónke na trolejbusy liniek 42 a 45, pričom každých 6-8 minút odchádza trolejbus smerom na Kramáre. Na linke číslo 20 prišlo aj k zmene vybraných spojov, čiže ranné spoje premávajúce medzi Opletalovou a Žatevnou po novom premávajú po zastávku Podvornice. (lum)

Spojenie na Kramáre

6:10 DNV - 6:32 Dúbravka, Alexyho - 6:47 Nem.Kramáre (na 7.h) - cca 6:53 NOU

8:20 DNV - 8:42 Dúbravka, Alexyho - 8:57 Nem. Kramáre (na 9.h) - cca 9:03 NOU

9:20 DNV - 9:42 Dúbravka, Alexyho - 9:57 Nem. Kramáre (na 10.h) – cca 10:03 NOU - Označenie autobusu v úseku DNV – Dúbravka – Tesco, kde zmení číslo na 45 a plynule pokračuje > Patrónka a Kramáre

Začne sa jarná deratizácia

Celoplošná jarná deratizácia na území obcí Bratislavského kraja je plánovaná od 1. apríla do 31. mája. Obce v tomto období zabezpečia deratizáciu svojich budov, podnikatelia zas kancelárií i priestorov a obyvatelia rodinných domov. Deratizáciu vykonávajú odborne spôsobilé firmy, najmenej dvakrát ročne, spravidla na jar a na jeseň. Jej cieľom je predísť premnoženiu hlodavcov. Potkany a myši majú vysokú reprodukčnú schopnosť a v prípade premnoženia sa môžu stať šíriteľmi prenosných ochorení.

Ďalší starý stánok minulosťou

Začiatkom februára mestská časť Bratislava-Dúbravka odstraňovala chátrajúci stánok na zastávke MHD Drobného, počas marca rovnaký osud postihol aj nevyužívaný stánok na zastávke pred Skleníkom, dnes Záluhy. Postupné čistenie a upratovanie verejného priestoru v Dúbravke pokračuje.

Opustila nás architektka kvetov

Niektorí si možno ešte zaspomínajú na fontánu v tvare kvetu v átriu niekdajšieho Obchodného domu Saratov. Nezachovala sa. No druhý kvet áno. Ide o plastiku pred obchodným domom. Reč je o dielach architektky Viktórie Cvengrošovej, ktorá nás na konci februára navždy opustila. Na keramickom kvete, ktorý dodnes stojí, spolupracovala so svojou sestrou, akademickou sochárkou Ľudmilou Cvengrošovou. Ako architektka spolupracovala napríklad pri vzniku objektu Štúdia S či rekonštrukcii Starej tržnice.

Lokálne trhy pri Saratove

Malé, no milé trhy pod názvom Lokálne prebiehajú každé dva týždne vždy v utorok pred OC Saratov. Počas apríla sú plánované 5. a 19. apríla od 10.00 do približne 17.00. Mimoriadne prídu predajcovia aj na Veľkonočný jarmok pred dom kultúry 8. a 9. apríla do 18.00.

Školy prijímajú žiakov prioritne podľa školských obvodov

Zápisy prváčikov sa blížia

Text: Lucia Marcinátová

Všetky deti, ktoré do konca augusta tohto roku dovърšia šestъ rokov, a aj tie, ktoré mali odloženú školskú dochádzku, čakajú aprílové zápisy do základných škôl na školský rok 2022/2023.

Obyčajne významná a milá udalosť v živote budúceho žiaka, návšteva školy i malá skúška, či pozornosť zároveň... Pre pandémiu sa však posledné dva roky zmenila na „papierovačku“ bez účasti detí. Tento rok by sa to malo zmeniť. Pokiaľ nepríde k zhoršeniu situácie v súvislosti s koronavírusom, zápisy do prvých ročníkov prebehnú „klasicky“, čiže aj s návštevou školy budúceho prváčika.

Zápisy do základných škôl, ktoré zriaďuje mestská časť Bratislava-Dúbravka, budú v stredu 20. apríla od 15.00 do 18.00 a vo štvrtok 21. apríla od 15.00 do 17.00. Počas týchto dní sa môžu na školách informovať aj zákonní zástupcovia detí, ktoré dovърšia šiesty rok veku v čase od 1. septembra do konca kalendárneho roka, ak chcú požiadať o predčasné zaškolenie dieťaťa.

Podľa obvodov

Na zápis zákonný zástupca dieťaťa potrebuje: občiansky preukaz, rodný list, respektíve výpis z knihy narodených zapisujúceho dieťaťa a v prípade potreby preukázateľný doklad o zdravotnom znevýhodnení dieťaťa.

Dúbravka má štyri základné školy, ktoré zriaďuje mestská časť a tri, ktoré patria iným zriaďovateľom – špeciálna, súkromná a britská.

Miestne zastupiteľstvo určilo v roku 2004 školské obvody jednotlivých škôl, upravovalo ich v roku 2015. Podľa ulíc a trvalého bydliska tak obyvatelia patria k jednotlivým školským obvodom - školám.

Rodič môže zapísať dieťa na ktorúkoľvek základnú školu. Školy však musia prioritne prijímať žiakov podľa školských obvodov. O prijatí dieťaťa rozhoduje riaditeľ a musí tak urobiť najneskôr do 15. júna. Zapísať sa musí aj dieťa, ktoré bude navštevovať školu v zahraničí, a to v škole podľa trvalého bydliska.

Povinnosť pre každého

Zápis je povinný, porušenie zákonnej prihlasovacej povinnosti sa trestá ako priestupok a zákonný zástupca môže dostať pokutu.

Žiadosti o zápis dieťaťa do 1. ročníka základnej školy rodičia nájdu na webovej stránke príslušnej základnej školy, do ktorej chcú dieťa zapísať. Nakoľko sa epidemiologická situácia môže ešte zmeniť a zápis tak nebude môcť prebehnúť za osobnej účasti detí, odporúčame všetkým zákonným zástupcom detí sledovať webovú stránku príslušnej školy. Škola, ktorej zriaďovateľom je mestská časť Bratislava–Dúbravka, poskytne rodičom aj potrebné informácie, prípadne odpovede na ich otázky a nejasnosti.

Zápisy do materských škôl budú prebiehať elektronicky počas mája. O podrobnostiach bude mestská časť informovať v apríli.

Školské obvody v dúbravke:

1. obvod – ZŠ Pri kríži

Brižitská, Cabanova, Čiernohorská, Fedáková, Gallayova, Homolova, Jadranská, Kajerka, Karola Adlera, Kristy Bendovej, Martina Granca, Novodvorská, Ožvoldíkova, Pekníkova, Pod záhradami, Popovova, Pri kríži, Repašského, Štepná, Tranovského, Žatevná

2. obvod – ZŠ Nejedlého

Agátová, Dražická, Dúbravčická, Drobného, Kpt. Rašu, Lysáková, Na vrátkach, Nejedlého, Pri hrubej lúke, Saratovská, Sekurisova, Trhová, Ušiakova

3. obvod – ZŠ Sokolíkova

Bezekova, Bujnáková, Galbavého, Jura Hronca, Chrobáková, Jána Valaštana Dolinského, K horánskej studni, Klimkovičova, Koprivnická, Kudláková, Oskorušová, Pántikova, Plachého, Považanova, Sokolíkova, Strmé sady, Strmý bok, Švantnerova, Talichova, Tavarikova osada, Tulipánová, Vendelínska, Záhradkárska

4. obvod – ZŠ Beňovského

Bagarova, Batkova, Bazovského, Beňovského, Bilíkova, Bošániho, Bullova, Červeňáková, Damborského, Hanulova, Harmincova, Húščavova, Janka Alexyho, Landauova, Lipského, Ľuda Zúbka, M. Sch. Trnavského, Nemčíkova, Polianky, Pri štadióne, Violy Valachovej

Pre druhý život knižiek

Objaviť zaujímavé kúsky, potešiť seba či iných, alebo dať knihám šancu na druhý život. S takými cieľmi fungujú v Dúbravke takzvané knižné kolotoče, čiže knižné búdky. Ich počet mestská časť Bratislava-Dúbravka postupne rozširovala. Nájst' ich môžete na desiatich rôznych miestach po Dúbravke.

Niektoré patria k často navštevovaným, knihy sa tu rýchlo menia, tie novšie si tých svojich „knihovníkov“ ešte len hľadajú. Posledné knižné búdky oddelenie životného prostredia

inštalovalo v Parku pri Horanskej studni a v obnovenom multifunkčnom areáli na Hanulovej ulici.

Tri netradičné pochádzajú z dielne klientov Centra sociálnych služieb Karola Matulaya. Jedna Matulayova knižnička je v blízkosti ich zariadenia na Lipského, druhá pri blízkej Materskej škole Damborského a tretia v Parku na Fedákovej. Tá vznikla v rámci komunitného festivalu Spomienka na Deža. Práve táto Dežova knižnica na Fedákovej, kde Dežo Ursiny dlhé roky žil a tvoril, patrí k najvyťaženejším.

Police na staršie knihy, prípadne knihy, ktoré chcete posunúť, nájdete aj v Dome kultúry Dúbravka či v miestnej knižnici na Sekurisovej. Mestská časť knižnicu postupne modernizuje.

(lum)

Knižné búdky

Park Pekníkova

Park Družba

Park Fedákova – Dežova knižnica

Park pri Horanskej studni

Multifunkčný areál na Hanulovej

Ihrisko Duna - na Valachovej

Pred ZŠ Beňovského

Matulayova knižnica – Lipského a Ľuda Zúbka – knižné búdky CSS Karola Matulaya

Knižný kolotoč – miestna knižnica na Sekurisovej, Dom kultúry Dúbravka

Navždy odišiel Rudolf Masarovič

Člen Denného centra 3, priateľ, Dúbravčan, kamarát s veľkým srdcom. V piatok 18. marca navždy odišiel Rudolf Masarovič. Mnohí si na neho spomínajú z vystúpení súboru Dúbravanka či podujatí v mestskej časti. V júni by sa dožil 83 rokov. Priatelia z denného centra na neho s láskou spomínajú: „Bol zanietým športovcom, pri reprezentácii nášho klubu získal niekoľko ocenení. Bude chýbať aj v spevokole Dúbravanka, ktorej bol dlhoročným členom. Tvoje obrazy - maľby budú navždy s nami. Česť tvojej pamiatke.“

NOVÝ DOMČEK PRE HMYZ

Hmyz má nový domov. Mesto osadilo nový hmyzí domček na Talichovej. Ide o projekt mesta a spoločnosti Kaufland v rámci podpory prirodzenej biodiverzity. Spoločnosť sa podieľa na viacerých environmentálnych projektoch, vrátane výstavby hmyzích hotelov v mestách.

Pripomenka tragédie vyhnaných rodín

Pod patronátom bývalého komunistického režimu boli v roku 1952 z Dúbravky násilne vyhnané nevinné rodiny viacerých Dúbravčanov. Tento zločin bol vykonaný v rámci tzv. akcie B, počas ktorej sa malo v Bratislave uvoľniť 1500 bytov. „Na jeseň špeciálne skupiny komunistov z Dúbravky, posilnené súdruhmi z Bratislavy, navštevovali príbytky niektorých rodín a vynášali v nich ortiele bez súdov,“ pripomína Starodúbravčan Vít Granec. Pri pamätníku na Žatevnej sme si pripomenuli 70. rokov tejto udalosti...

DO PARKU PEKNÍKOVA NOVOU BRÁNKOU

Počas marca mestská časť pracovala na novom vstupe do Parku Pekníkova. Ide o severozápadný vstup neďaleko Repašského ulice na základe požiadaviek obyvateľov. Postupné dopĺňanie športových možností v parku pokračuje. Mestská časť plánuje aj zázemie s toaletami.

[Pomoc pre ľudí z Ukrajiny. Dôležité kontakty](#)

Zbierka Dúbravka pre Ukrajinu v dome kultúry

Kontaktným miestom pre zbierku v Dúbravke je foyer Domu kultúry Dúbravka. Zbierka vopred zverejnených materiálov prebieha v pracovných dňoch od 10.00 do 18.00.

Mestská časť Bratislava-Dúbravka postupuje v koordinácii so Združením miest a obcí Slovenska (ZMOS), primátormi, starostami a Ministerstvom vnútra SR. Vznikol jednotný logistický postup, podľa ktorého bude fungovať zásobovanie a podpora v rámci územia Slovenska a materiálna pomoc smerom do vojnou postihnutých oblastí. Tento postup sa volá Logistický model komunál. V mestskej časti je kontaktným miestom pre materiálnu pomoc Dom kultúry Dúbravka vo foyer. Z tohto miesta bude všetka materiálna pomoc presunutá do okresného logistického centra, kde bude pripravená na expedíciu a podľa potreby vyslaná na Ukrajinu, respektíve na určené miesta. Kontaktné miesto v Dome kultúry Dúbravka bude v prevádzke od pondelka do piatku od 10.00 do 18.00. Na našom webe www.dubravka.sk, ako aj na oficiálnom facebookovom profile Dúbravka mestská časť Bratislavy budeme príbežne uverejňovať aké druhy materiálnej pomoci sú aktuálne.

Prosíme vás, aby ste prinášali LEN požadované materiály. Prispejete tak k efektívnosti celého logistického reťazca. Informácie o Zbierke pre Ukrajinu v Bratislave IV – 02/3233 3332

Dôležité kontakty

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky zriadilo na pôde Akadémie Policajného zboru v Bratislave v spolupráci so sekciou krízového riadenia a sekciou informatiky, telekomunikácií a bezpečnosti MV SR infolinky pre osoby hovoriace ukrajinským jazykom.

Sú to linky:

+421 513 816 111,

+421 259 765 111

Linky sú dostupné aj z Ukrajiny a slúžia pre informovanie občanov v núdzi hovoriacich po ukrajinsky. Žiadame preto verejnosť, aby tieto linky zbytočne nevyužívali, pretože sú určené pre pomoc občanom Ukrajiny.

Ukrajinská Linka dôvery Nezábudka.

Bezplatná anonymná linka pomoci pre občanov Ukrajiny k dispozícii denne od 13:00 do 21:00. 0800 222 450.

Важливі контакти

Міністерство внутрішніх справ Словацької республіки створило на території Поліцейської академії в Братіславі в співпраці із секцією кризового менеджменту та секція інформатики, телекомунікації та безпеки інфолінку (гарячу лінію) для осіб, які розмовляють українською мовою.

Це номери:

+421 513 816 111,

+421 259 765 111

Líniei takoj dostupni z Ukraїni i sluzhaju dlia informuvannja hromadjan, jaki potrebujuť ukraїnomovnoї dopomogi, tomu mi prosimo naselennja ne vikoristovuvati ci líniei bez potrebi, oskїlky voni sprjmovani na dopomogu hromadjanam Ukraїni.

Телефонна лінія довіри НЕЗАБУДКА

Безкоштовна анонімна лінія допомоги та інтервенції для людей у кризових ситуаціях доступний щоденний з 13:00 до 21:00. 0800 222 450.

Pre poriadok aj estetiku v predzáhradkách slúži program Adopcia zelene

Prečo nemožno sadiť nadvoko?

Volanie jari, slnečné lúče či teplejšie dni? To všetko láka tráviť viac času vonku, na prechádzkach i v záhradkách. Obyvatelia sa často starajú aj o predzáhradky pred svojimi domami, panelákmi. Ich podoby bývajú rôzne. Niekde len poupratované, upravený trávnik či zasadené kvietky, inde prekvapia osadené pneumatiky v trávniku či plastové zvieratká na dekoráciu. Čo áno, čo nie, a za akých podmienok v súvislosti s predzáhradkami, sme sa opýtali na Oddelení životného prostredia miestneho úradu a Oddelení tvorby mestskej zelene magistrátu.

Text: Lucia Marcinátová

Na počiatku sú úvahy, ako, kde a či začať. Obyvatelia často nevedia, komu patrí pozemok, predzáhradka pred panelákom. Prv, než sa človek pustí do úpravy či sadenia, mal by to preveriť.

„Väčšina pozemkov v okolí bytových domov je vo vlastníctve hlavného mesta,“ priblihuje vedúca oddelenia životného prostredia Mária Smiešková. „Časť pozemkov je zverená do správy a údržby mestskej časti Bratislava-Dúbravka.“

Obyvatelia nemajú oprávnenie nakladať s týmito pozemkami podľa vlastnej vôle a predstáv. Nemôžu teda nič len tak vysádzať alebo odstraňovať. „V prípade záujmu o starostlivosť o verejný priestor, je potrebné obrátiť sa na vlastníka alebo správcu zelene,“ dodáva vedúca oddelenia.

Plastové fľaše, rôzne dekorácie z umelej hmoty, zvyšky stavebné materiálu či tehly. Na ich (ne)estetickú stránku pred bytovými domami často upozorňujú obyvatelia, vkus človeka je navyše rôzny.

Problémom býva aj stabilita takých „doplnkov“. Vo veternej Dúbravke môže plastové fľaše rozfúkať vietor, pri sklenených fľašiach zas hrozí rozbitie a črepy zvyšujú riziko poranenia psíkov či mačiek.

Blízkosť domu aj siete

Osobitnú pozornosť si podľa oddelenia životného prostredia zaslúži sadenie stromov. Obyvatelia chcú s dobrým úmyslom zasadiť strom, bez konzultácie si zvolia jeho druh aj miesto.

„Bez vzťahu k pozemku obyvatelia nemôžu sadiť nič svojvoľne,“ upozorňujú odborníci z miestneho úradu. „Vhodnosť výsadby závisí od viacerých faktorov, predovšetkým od prírodných podmienok konkrétnej lokality, ako aj od rozvojových plánov v lokalite.“

Ak chcú Dúbravčania zasadiť strom, mali by sa obrátiť na vlastníka či správcu zelene. Ten eviduje pozemky určené a vhodné na plánované či náhradné výsadby drevín. Pri výsadbe sa totiž musí zohľadniť viacero podmietok. Ide napríklad o blízkosť bytového domu, druhové zloženie stromov v okolí, prírodné podmienky a aj to, či strom môže ovplyvniť trasovanie podzemných inžinierskych sietí.

„Túto najzávažnejšiu prekážku svojvoľnej výsadby si mnohí neuvedomujú, stretli sme sa už preto aj s prerasteným plynovým potrubím a únikom plynu či inými podobnými prípadmi,“ dodávajú odborníci z oddelenia životného prostredia.

Rovnako sa stáva, že Dúbravčania reklamujú zlomené stromy, ktoré niekto svojvoľne zasadil a mestská časť ich ani neviduje. Nahlasujú tiež vlastnoručne zasadené stromy, ktoré niekto poškodil, napríklad aj preto, že ich nasadili na plochy, kde sú vedené inžinierske siete, ktoré sa museli rozkopať. Problémom je, že takúto výsadbu mesto či mestská časť neviduje a nevie ju teda zohľadniť pri zadávaní prác.

Oddelenie životného prostredia víta radosť i vôľu obyvateľov zveľadiť prostredie, v ktorom žijú, odporúča však prenájom voľných záhrad, ktoré mestská časť ponúka.

Estetika na Repašského

Hlavné mesto vytvorilo pre poriadok a legalizáciu úprav predzáhradok program Adopcia zelene. Má svoje pravidlá a podmienky. Jeho cieľom je podľa Oddelenia tvorbyestskej zelene magistrátu umožniť dobrovoľníkom aktívne sa zapojiť do starostlivosti o plochy zelene v meste, skrášliť ju a zabezpečiť údržbu bez nároku na finančnú odmenu.

Príklad dobrej spolupráce medzi Dúbravčanmi a hlavným mestom, ako aj vhodnú estetickú podobu predzáhradok, nájdeme na Repašského ulici. Predzáhradky tu prešli komplexnou úpravou a výsadbou, ktorá je pre všetky vchody bytového domu jednotná, estetická a dlhodoboudržateľná. Pri každodennej starostlivosti tu môžu pomáhať priamo obyvatelia, pri tej strategickej pomáha mesto, ktoré výsadbu eviduje.

Program Adopcia zelene

Ciele – zabrániť samovoľnému vysádzaniu do verejnej zelene, vysádzaniu alergénnych a invázných druhov, narúšaniu ochranných pásiem podzemných inžinierskych sietí i vysádzaniu drevín v tesnej blízkosti obytných domov;

Zapojiť sa môžu - aktívni obyvatelia, neziskové organizácie a právnické osoby aj podnikatelia;

Podmienky - plochy zelene musia byť vo vlastníctve a v správe hlavného mesta, plochy zelene musia byť verejne prístupné, žiadateľ sa musí zaviazat', že sa o plochy zelene bude starať minimálne tri roky, a že zabezpečí starostlivosť o plochy zelene bez nároku na finančnú odmenu;

Informácie – www.bratislava.sk/sk/adopcia-zelene

Jarné záhony sa už vyfarbujú, pribudli nové miesta

Kvety prekvapia pri trati či v parku

Jarné záhony cibulovín v Dúbravke:

Harmincova ulica – neďaleko štadióna

Nemčíkova, Damborského ulica

Kostol Ducha Svätého

Kostol Ducha Svätého pri zastávke autobusu MHD

Dom kultúry Dúbravka

pod budovou miestneho úradu - Žatevná 4

Janka Alexyho – smer na Lamač

Pešia zóna Bazovského, Landauova

Park Družba - pri soche Bagara

Fedákova ulica

Drobného ulica

Saratovská – pozdĺž električkovej trate

Talichova ulica

Agátova ulica pri Technickom skle

Zatraktívnenie okolia pri pamätníkoch:

ul. Jadranská pri pamätníkoch

Ulica kpt. Rašu – socha Tri dievčatá

ul. Vendelínska - pamätník (pod školou)

ul. M.Sch.Trnavského – pri evanjelickom dome, pri sochách Družičky

ul. Homolova – pri diele „Pozdrav z vesmíru“

ul. Nemčíkova - socha Dievča s knihou pri Eagles pube

Rady záhradkárom

Odkrývame skalku, vysádzame jahody

Hoci nás ešte asi čakajú mrazivejšie dni, tešme sa z tých pekných aprílových, hovorí o záhradkách v marci MILAN TRSTENSKÝ, člen komunitnej Vodárenskej záhrady o. z. Živica. Ako radí, prichádza čas na výdatnú zálievku ovocných stromov, okopanie posadenej zeleniny i ničenie buriny.

Záhradkár v apríli: Po chladnom a studenom marci zisťujeme, že prebúdzanie prírody prichádza pomalšie ako po minulé roky. Pôda je nezvyčajne vysušená a pravdepodobne nás čaká ešte zopár mrazivých dní. Nájdime si čas na prechádzku v lese, opríme sa o pučiace duby a buky a tešme sa z pekných aprílových dní.

Kvety: Do voľnej pôdy vysievame letničky, pomaly odkrývame a čistíme alpínium/skalku. Trvalky prihnojíme preosiatym kompostom. V suchom predjarí aplikujeme zálievku. Zostriháme ruže poškodené neskorými mrazmi a výdatne ich zalejeme.

Drobné ovocie: Vysádzame jahody, mulčujeme ríbezle a egreše. Mulčovaním drobného ovocia zateplíme koreňový systém, udržíme vlahu a dosiahneme skoršiu úrodu predovšetkým jahôd a ríbezlí.

Ovocné stromy: Pravidelne aplikujeme výdatnú zálievku 20 - 30 litrov pri mladších stromčekoch a 70 - 100 litrov ku starším stromom. Pri výraznom suchu zalievame v obvode koruny stromov.

Zelenina: Vysádzame predpestovaný šalát zo skleníkov a parenísk. Pokiaľ sme tak ešte neurobili, presádzame vysiatu papriku, paradajky, uhorky do samostatných nádob a postupne otužujeme. Zberáme špenát z jesenného výsevu. Vysievame reďkovku, listovú zeleninu, Okopeme vzídenú zeleninu, ničíme burinu. Koncom apríla vysádzame kaleráb, zeler, karfiol

a skoré zemiaky. Z mladej žihľavy si spravíme čaj, prípadne je podusíme na cibulke a dochutíme vajíčkom. Vyčistíme, prípadne pokosíme trávniky, dosejeme a zalievame. Zavlažujeme neskoro kvitnúce okrasné kry.

Bezplatná právna poradňa - apríl

Bezplatná právna poradňa opäť funguje v Kultúrnom centre Fontána na Ožvoldíkovej. Počas apríla bude k dispozícii v stredu 6. apríla od 9.00 – 11.30 a v stredu 20. apríla od 13.00 – 16.00.

Bezplatná právna poradňa začala v Dúbravke fungovať v roku 2015, obyvatelia sem chodia najčastejšie s otázkami okolo rodinných vzťahov, dedičského konania či problémami majetkovej povahy, najčastejšie ohľadom bytu či susedských vzťahov. Najväčší záujem o rady mali seniori nad 70 rokov. Počas pandémie a obmedzení v súvislosti s Covid-19 dlhší čas nefungovala, teraz sa jej služby obnovujú v KC Fontána.

Za vypaľovanie hrozí pokuta

S príchodom jari a slnečného počasia sa aj tento rok čoraz častejšie stretávame s údržbou záhrad, dvorov a okolia po uplynulej zime, ktorá je spojená s vypaľovaním porastov bylín, kríkov a stromov. V mnohých prípadoch sa končí vypaľovanie porastov bylín, kríkov a stromov zásahom hasičov. Toto obdobie dlhotrvajúceho sucha a teplého počasia je z hľadiska ochrany pred požiarmi kritické a je považované za čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov.

V mikroklimatických podmienkach na území hlavného mesta možno za toto obdobie považovať mesiace marec až august. Podľa dlhodobého sledovania požiarovosti, práve v týchto mesiacoch vzniká na území mesta veľké množstvo požiarov v prírodnom prostredí, ktoré sa neraz rozšíria aj na lesný porast.

Hasičský a záchranný útvar hlavného mesta preto vydal Odporúčania: Ochrana lesov pred požiarmi - spaľovanie a vypaľovanie“. Vypaľovanie suchých porastov je vypaľovaním suchých bylín, tráv, buriny alebo kríkov, ktoré ešte rastú na koreni a po ich zapálení sa oheň voľne šíri po ploche. A toto vypaľovanie je zakázané a hrozí za neho pokuta.

(red)

Na hranici Vyšné Nemecké pomáhali aj dúbravskí dobrovoľní hasiči

Pomoc imobilným, lekárom i deťom

Text: Tomáš Paulíček

Vojenský konflikt, jeho následky i ťažká situácia u našich ukrajinských susedov ďaleko presahujú hranice samotnej Ukrajiny. Dotýkajú sa totiž nás všetkých, Európskej únie, celého sveta. Výnimkou nie je ani Slovensko. Snažíme sa preto Ukrajine a jej obyvateľom, ktorých vojna vyhnala z domovov, pomáhať, ako sa len dá. K dobrovoľníkom sa pridali aj dúbravskí dobrovoľní hasiči. Priblížili, ako vyzerala ich práca na hranici.

Z novín, televízie, internetu alebo z iných médií vieme, že okrem finančných zbierok či materiálnych darov si táto ťažká situácia na Ukrajine vyžaduje aj obrovský podiel fyzickej práce. Pri nej okrem štátu a verejných zborov, akými sú polícia, armáda, hasičský a záchranný zbor, pomáhajú aj stovky až tisíce dobrovoľníkov všade tam, kde je to najviac potrebné. Sú to ľudia, ktorí sa nechceli len nečinne prizerať a v čase, keď je to potrebné, sa odhodlali konať.

Niekoľko takých dobrovoľníkov, odhodlaných pomáhať, sa našlo aj v našom dobrovoľnom hasičskom zbore obce. Práve im, ich odhodlaniu a práci je venovaný tento článok.

Nastal čas ísť

Bolo to týždeň od prvého útoku Ruskej federácie na Ukrajinu. Obdobie, keď na naše ukrajinsko-slovenské hranice začínali prúdiť nielen ľudia utekajúci pred vojnou, ale i ľudia, ktorí už boli priamo jej svedkami. Práve vtedy sa naši dúbravskí dobrovoľní hasiči rozhodli priložiť ruku „k dielu“ a vycestovať...

S podporou starostu Martina Zaťoviča, mestskej časti Bratislava - Dúbravka a Trenčianskeho dobrovoľníckeho centra naši dobrovoľníci Jana Zánová, Tomáš Paulíček a František Šipka vyrazili na hraničný priechod Vyšné Nemecké, kde ich privítal už priamo na mieste náš ďalší dobrovoľník z Dúbravky Martin Kovács.

Nakladenie, vykladenie, prekladanie

Ako dobrovoľníci sme pôsobili na hraničnom priechode Vyšné Nemecké štyri dni - od 5. do 8. marca. Odpracovali sme 43 hodín, predovšetkým pod záštitou Slovenského Červeného kríža, územného spolku Michalovce.

Počas štvordňového nasadenia sme pomáhali takmer s každou činnosťou, ktorá je súčasťou práce dobrovoľníkov na hraničnom priechode Vyšné Nemecké. Išlo o pravidelné vykladenie menších transportov, dodávok, osobných áut, ale aj jedného vrtuľníka či kamióna, dovážajúceho zásoby pre utečencov, zdravotnícky materiál a inú humanitárnu pomoc. Prekladali sme tiež materiál do transportov smerujúcich do vnútrozemia Ukrajiny a prerozdeľovali ho aj medzi ostatné, na mieste pôsobiace organizácie i sklad.

Medzi prvé činnosti, ku ktorým boli naši dobrovoľníci zaradení, patrila aj koordinácia prichádzajúcich utečencov v koridore od hraničného priechodu, ďalej pomoc zdravotne slabším utečencom a mamičkám s deťmi s ťažkou batožinou do veľkokapacitných evakuačných stanov, kde mohli počkať na odvoz. Pomáhali sme i pri uskladňovaní prichádzajúcich krmív a potrieb pre zvieratá, či v kuchyni.

Asistencia lekárom, imobilným

Pod záštitou Slovenského Červeného kríža Michalovce sme odpracovali tri, po sebe idúce dvanásť hodinové smeny, počas ktorých sme pripravovali teplé nápoje a vydávali ich, pomáhali s udržiavaním dostatočného stavu vydávaných potravín, stravy pre malé deti, hygienických potrieb, power baniek, hračiek a veľkého množstva iných zásob, ktorých výdaj sme následne zabezpečovali.

Pomáhali sme s presunom imobilných utečencov na invalidných vozíkoch, ale tiež pri poskytovaní dočasného prístrešia pre mamičky s malými deťmi v stanoch SČK, sťahovaní materiálov, rovnako sme asistovali lekárom a zdravotníkom Červeného kríža pri poskytovaní základného ošetrovania a vykonávali mnohé iné, nemenej potrebné činnosti. Naša dobrovoľníčka Janka bola nenahraditeľnou posilou pri komunikácii a usmerňovaní menších transportov z Nemecka a Rakúska, a to hlavne pre jej výbornú znalosť hovorovej nemčiny.

Všetkým dobrovoľníkom patrí veľká vďaka. Poďakovanie, že boli a sú ochotní obetovať čas svojho pracovného voľna a osobného voľného času na pomoc tým, ktorí to potrebujú. Veríme, že činnosť našich dobrovoľníkov bude motiváciou aj pre ostatné dobrovoľné hasičské zbory, ako aj ďalších ľudí, ktorí sa rozhodnú priložiť ruku k dielu a pomáhať Ukrajine a ukrajinským obyvateľom v týchto ťažkých časoch.

Foto: členovia DDHZ

Ako komunikovať v náročných situáciách s deťmi?

Rozprávajte sa a nezabúdajte na seba

Pocit bezpečia a istoty spadá pod základné ľudské potreby. Pandémia sa ešte neskončila a mnohí z nás isto postrehli v médiách vojnový konflikt, odohrávajúc sa za našimi hranicami. Informácie sa na nás valia z každej strany, preto je prirodzené pociťovať smútok, strach, hnev či úzkosť.

Vojna ovplyvňuje deti všetkými spôsobmi, ktorými vplýva aj na dospelých. Je nutné si uvedomiť, že deti sú závislé od starostlivosti, empatie a pozornosti dospelých. Preto je na mieste položiť si otázku: „Ako sa s nimi rozprávať o vojne?“

V prvom rade by si mal rodič pri vstupe do tejto debaty uvedomiť fakt, že cieľom je sprostredkovať informácie, objasniť situáciu v primeranom jazyku dieťaťa a nezahľcovať ho zbytočnými faktami, ktoré by dieťa mohli stresovať.

Je v poriadku a správne, ak rodič ukáže navonok svoje emócie a sklamanie, ale treba dbať na to, aby sme boli pre dieťa stále bezpečným, stabilným prístavom a nenechali sa zahliť vlastnými emóciami, z ktorých by malo dieťa nepríjemné pocity.

Rozprávajte sa s deťmi o tom, čo už o tomto konflikte vedia, odkiaľ majú informácie. Naslúchajte im. Môžete tiež spomenúť organizácie a ľudí, ktorí podávajú pomocnú ruku. Je tu priestor pre súcit. Prípadne so staršími deťmi vedte konštruktívnu debatu, ako by tento konflikt vyriešili.

Deti žijú vo svojom magickom svete, preto môžete pri vysvetľovaní použiť prvky rozprávok, napríklad dve kráľovstvá, nechajte im priestor na sebvýjadrenie skrz kresbu a doprajte dieťaťu čas, nech vám porozpráva, čo nakreslilo a čo to znamená. Týmto spôsobom ľahšie spracuje nové informácie a svoje pocity.

Rozprávať sa o vojne pred spánkom nie je veľmi šťastná voľba, dieťa nemusí vedieť zaspáť. Všímajte si jeho správanie, spánok, príjem jedla i učenie. Nebojte sa vyhľadať odbornú pomoc. Dieťa si vás všíma, učí sa od vás, ako reagovať v náročných situáciách. A v neposlednom rade nezabúdajte ani na seba a vlastnú psychickú pohodu.

Lenka Šutláková, psychologička

Zápisky duchovného dobrovoľníka od ukrajinsko-slovenských hraníc

Prívesok od Koľu alebo kam pôjdu?

Pred pár rokmi som bol Vysokou školou zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave vyslaný na misiu. Misia bola špeciálna - východná Ukrajina. Najčastejšie sme sa zdržiavali v Záporožskej oblasti, susediacej s bojovým frontom vtedajšej občianskej vojny. V Záporoží sme navštívili charitu, kde klientelu tvorili prisídlenci z Donecka a Luhanska.

Pre mňa bol najvýraznejšou osobou starší pán. Volal sa Koľa. Hovoril po rusky a milo sa usmieval. Pripomínal mi môjho starého otca. Pri spoločnej komunikácii poznamenal: „Vy, Čechoslováci máte Karla Gotta a my cára. Máme iný pohľad na slobodu, ale slobodní chceme byť všetci. Za vojny som sa narodil a za vojny zomriem!“ Svoj čas trávil stvárňovaním umeleckých diel zo zápaliek, špajlí a pletením príveskov.

S týmito pamätnými slovami prichádzam o pár rokov neskôr k ukrajinskej hranici. Slová Koľu vo mne v posledné dni rezonujú čoraz viac. Lokálna vojna prerastá do väčších rozmerov. Vo vrecku si pred príchodom k hranici nahmatávam kľúče s darovaným príveskom od Koľu. Jeho slová trvajú. Sú prisilné. Zamýšľam sa. Žije Koľa z Donecka? Ak áno, teraz má 80 rokov. Žije ešte v Záporoží, kde sa momentálne strieľa a bojuje?

Sutana a reflexná vesta

Prihlásiť sa za dobrovoľníka na pomoc utečencom je ľahké. Sutana, vizitka, reflexná vesta spôsobujú, že sa prirodzene utečenci sa chcú prirodzene informovať. Prichádza za mnou pani a pýta sa, kde je autobus do Poľska. Pri hranici mám zadelenú úlohu.

Byť na blízku vojnovým utečencom, mieriacim do bezpečia. Poskytujeme im balíčky jedál, čaj, občerstvenie. Pre deti sú nachystané hračky, omaľovánky a farbičky. Jeden z vojakov sa skláňa k dieťaťu a pomáha mu vybrať si hračku. Milé, ale smutné zároveň. Maličká Ukrajinka na rukách mamy si hanblivo berie do ruky lízanku. Srdce sa poteší i zaplače. Vojaci, policajti a colníci sú solidárni. Komunikácia s nimi je príjemná. Všetci sa spájame do jedného – pomáhať biednym. Prejavená ľudskosť. To je to, čo sa už dávno nenesie. To je to, čo nám tak chýba. Aký by bol svet lepší, keby sme sa častejšie stretávali, komunikovali spolu a vzájomne si pomáhali....

Kam pôjdeme...?

Počas celého dňa prichádzajú k nášmu stanovištu skupinky peších utečencov. Niektorí sú zhovorčiví. „Idem k dcére do Poľska, mám tam vnučku,“ vraví milá pani. „Na Ukrajinu sa už nevrátim. Máme pracovné víza, budeme žiť v zahraničí.“ Úprimne odpovedá jedna rodina.

Ďalší plačú. Nechcú sa vrátiť na Ukrajinu. Boja sa. Počúvame silný príbeh, zatiaľ s nejasným koncom.

Jedna pani, pôvodom z Charkova, zas vraví: „Tam je najviac mŕtvych. Moji rodičia sa schovávajú v pivnici. Ja idem do Nemecka.“ Ďalšia pani tvrdí: „Už sa len dostať do Viedne.“ Iní prichádzajú a hovoria, že žiť budú v Poľsku, Nemecku, Rakúsku a Česku.

Ženy a deti prichádzajú, vďačne berú balíčky jedla a vzdychnú si: „Nevieme, kam pôjdeme...“

Naskytá sa ďalší nepríjemný pohľad. Rodina sa lúči s ockom. Idú na Slovensko. Ocko sa pre mobilizáciu, vyhlásenú v krajine, vracia späť. Stretnú sa už čoskoro, ak vôbec? Niektorí poriadne nespali viac dní, až kým prešli hranicou do bezpečia.

„Sú vojaci agresívni?“ pýtam sa. „Áno, sú. Na vlastné oči som videla výbuch dvoch monoblokov.“

Niektorí úprimne odpovedajú, že sú síce zo západnej časti štátu, kde vojna nie je, no boja sa. Iní prichádzajú s traumami z prebiehajúcej vojny. Požiadajú o pobyt na Slovensku.

Sme príliš slabí na to, aby sme vojnu zastavili. Nebudeme stačiť ani ako dobrovoľníci, keď vojna bude pokračovať ďalej. Hľadáme však spôsoby, ako pomôcť utečencom a aspoň trochu zmierniť ich utrpenie. Blízkosť, ľudskosť, solidarita, modlitba či poskytnutie prístrešia sú jednými z možností. Zamyslime sa, ako sme žili dosiaľ.

Výčitky môžu prísť... Koľko hovoril po rusky. Žil v Donecku na Ukrajine. Tešil sa synovi a jeho rodine. Miloval futbal i hokej. Šport tam bol na európskej úrovni. Bolo to dovtedy, kým jeho domovinu nezničila vojna. Nikto normálny vojnu nechce...

Stanislav Bujda ml., poddiakon a katechéta

Zamyslenie pred nadchádzajúcimi veľkonočnými sviatkami

Moc Kristovho zmŕtvychvstania v našich životoch

Niektoré muzikály Ježiš Kristus Superstar končia stvárnením ukrižovania hlavného hrdinu. Opona sa sťahuje, hra sa končí. Škoda, že nemajú pokračovanie. Končí sa to smutne. Ak by sa to s Kristom naozaj skončilo len ukrižovaním, kresťanstvo by nemalo zmysel.

Najväčšie kresťanské sviatky v roku sú veľkonočné sviatky. Počas Veľkej noci si pripomíname nielen Kristovo ukrižovanie, ale slávime aj jeho slávne zmŕtvychvstanie. Pre niektorých je to mýtus, pre iných zas pekná idylka. No Kristovo zmŕtvychvstanie sa týka každého jedného z nás. Je to moc, ktorá chce vstúpiť do nášho života.

Ježišovo zmŕtvychvstanie neprichádza pre nás až našou smrťou. Na takéto oslobodenie by sme sa načakali. Už za života chce uzdravovať to, čo nás trápi, v čom nie sme slobodní a s čím si nevieme dať rady. Pán prišiel na tento svet, aby ľudia mali život, a aby ho mali hojnejšie (Jn 10, 10).

Kristova obeta predchádzala jeho slávne zmŕtvychvstanie. Uráža nás niekto a my nevieme, ako si s tým poradiť? Môžeme urobiť jedno. Vykonať obeť. Nevrátiť urážku, postaviť sa zoči voči problému a akceptovať to. Obeta bolí. Nemusíme docieľiť zlepšenie medziľudského vzťahu, ale môžeme získať slobodu. To znamená ostať nad vecou. Urážky už tak nebolia. Prichádza sloboda. Prejavuje sa tu moc Kristovho zmŕtvychvstania, ktorá je tu pre každého z nás.

Kresťanstvo pokračuje vďaka Kristovmu zmŕtvychvstaniu a má zmysel. Moc Kristovho zmŕtvychvstania je aktuálna a prínosná v každom čase, v každom okamžiku i probléme života.

Stanislav Bujda ml., katechéta

V apríli prebieha v Dúbravke distribúcia balíčkov pre zavedenie kuchynského bioodpadu

Zber kuchynského odpadu: Odkedy, ako, prečo

Mesto Bratislava a spoločnosť Odvoz a likvidácia odpadu a.s. (OLO) zavádzajú od 25. apríla zber kuchynského bioodpadu aj v Dúbravke. Zber kuchynského bioodpadu je Bratislava povinná zaviesť najneskôr k 1. januáru 2023. Cieľom zavedenia zberu kuchynského odpadu je znížiť, ideálne odstrániť kuchynský bioodpad zo zmesového komunálneho odpadu. Tvorí 20 až 25 percent objemu čiernych zberných nádob. Spolu so záhradným odpadom je to až 45 percent komunálneho odpadu.

Vedeli ste, že na jedného Bratislavčana pripadá ročne vyše 120 kg kuchynského bioodpadu? Ak zozbierame tento druh odpadu zvlášť, môžeme ho spracovať a opätovne vrátiť do pôdy ako hodnotný kompost. Obyvatelia približne 90 domácností bytového domu by tak mohli za rok vytriediť také množstvo kuchynského bioodpadu, ktoré by postačovalo na obohatenie jedného hektára pôdy.

Na takejto zelenej ploche môže vyrásť približne 40 - 70 ton mrkvy alebo 30 ton melónov. Triedením kuchynského bioodpadu znižujeme objem umelých hnojív na našich poliach a podporujeme rozvoj cirkulárnej ekonomiky.

Pridajte sa k zberu kuchynského bioodpadu a staňte sa súčasťou prechodu na cirkulárnu ekonomiku. Chránite tak spolu s nami životné prostredie znížením objemu zmesového odpadu v našom hlavnom meste.

Distribúcia balíčkov pre zavedenie triedeného zberu kuchynského odpadu

V týchto dňoch budú pracovníci spoločnosti OLO do všetkých domácností bezplatne distribuovať jeden 10 l odvetrávací kuchynský košík (rodinné domy aj 20 l hnedú zbernú nádobu označenú nálepkou „kuchynský biologický rozložiteľný odpad“), certifikované kompostovateľné vrecká na 12 mesiacov v počte 150 ks (2-3 vrecká na týždeň) a informačný leták.

Domácnostiam v rodinných domoch bude spoločnosť OLO roznášať balíčky pre na zber kuchynského biologicky rozložiteľného odpadu od dverí k dverám a bude ich o čase distribúcie vopred informovať SMS-kou. Prevzatie balíčka je potrebné potvrdiť podpisom. Ak nie ste poplatníkom, je potrebné predložiť splnomocnenie od vlastníka nehnuteľnosti (nemusí byť potvrdené notárom).

Distribúcia v bytových domoch prebehne v súčinnosti so správcovskými spoločnosťami. Obyvateľom bytových domov bude OLO balíčky na zber kuchynského biologicky rozložiteľného odpadu odovzdávať na určených miestach pred bytovkami. Obyvatelia budú informovaní o čase a mieste distribúcie oznamom na vchodových dverách do bytovky.

Všetky potrebné informácie sa obyvatelia dozvedia od vyškoleného personálu spoločnosti OLO pri osobnom prevzatí.

Ak si nemôžete prevziať balíček počas distribúcie, môžete si ho vyzdvihnúť v distribučných centrách.

Presný harmonogram distribúcie balíčkov a všetky dôležité informácie nájdete na webových stránkach www.dubravka.sk a na stránke www.olo.sk/kbro.

Čo patrí a čo nepatrí do vreciek na kuchynský bioodpad?

čo nepatrí

jedlé oleje a tuky,

obaly z potravín,

obaly po konzumácii jedál,
vrecká bez certifikátu
na kompostovanie,
kávové kapsule, cigaretové ohorky,
odpad zo záhrad a iný
komunálny odpad,
tekuté zložky kuchynského odpadu
(napr. polievky, omáčky, mlieko),
veľké kosti (napr. rebrá,
špikové kosti),
nepotravinové výrobky ako plienky,
obsah vysávača a pod.

čo patrí

všetky tuhé, pevné zvyšky z prípravy jedál rastlinného a živočíšneho pôvodu,
nespotrebované zvyšky jedál
a potravín, vrátane pokazených,
resp. po záruke - bez obalov,
vrecká z čajov a usadeniny z kávy,
potraviny po záruke, vrátane mäsa a malých kostí (napr. z hydiny alebo rýb),
chlieb, pečivo, cestoviny, ryža,
strukoviny, obilniny a pod.,
zaváraniny bez sklenených, plechových, resp iných obalov - bez tekutej časti,
ovocie a zelenina, vrátane
šupiek - aj pokazené,
vajcia a škrupiny z vajec,

použité papierové vreckovky,

certifikované kompostovateľné vrecká (označené logom? OK compost, OK home compost a papierové vrecká.

Čo patrí a nepatrí do kompostovateľných vreciek?

Ako triediť odpad z kuchyne?

Bratislavčania triedia odpad do kompostovateľného vrečka umiestneného v 10 litrovom kuchynskom košíku. Ak bývajú v rodinnom dome, vynášajú ho do 20 litrovej zbernej nádoby, ak v bytovkách, tak do 120 litrovej alebo 240 litrovej hnedej zbernej nádoby.

Obyvatelia rodinných domov budú kuchynský bioodpad triediť do kompostovateľného vrečka umiestneného v 10 l kuchynskom košíku. Po naplnení vrečko zauzlia a umiestnia ho do 20 l hnedej zbernej nádoby označenej nálepkou „kuchynský biologicky rozložiteľný odpad“. Iba túto 20 l zbernú nádobu budú vykladať na obvyklé odvozné miesto zmesového odpadu v deň odvozu do 7:00 hod. Nevykladajte 10 l kuchynský košík, ten slúži na zber odpadu priamo v kuchyni.

Obyvatelia bytových domov budú kuchynský bioodpad triediť do kompostovateľného vrečka umiestneného v 10 l kuchynskom košíku. Po naplnení vrečko zauzlia a vynesú ho do 120 l alebo 240 l hnedej zbernej nádoby (podľa počtu obyvateľov v bytovom dome) označenej nálepkou „kuchynský biologicky rozložiteľný odpad“, ktorá bude umiestnená v blízkosti bytového domu na obvyklom mieste kontajnerového stojiska.

Pozor na vlhko a teplo

Kompostovateľné vrecká nesmú byť skladované vo vlhkom a teplom prostredí, na priamom slnku, ani pri extrémnych podmienkach. Môže dôjsť k ich znehodnoteniu alebo rozkladu.

Obyvateľov prosíme, aby kuchynský bioodpad začali doma triediť najskôr týždeň pred prvým zberom, ktorý sa v Dúbravke začína 25. apríla. Predídete tak zápachu a vytekaniu bioodpadu zo zberného košíka.

Tým, že sa odpad vhadzuje do kompostovateľného priedušného vrečka, ktoré je uložené v odvetrávanej nádobe, jeho vlhkosť a biologické procesy sa eliminujú, čím sa predchádza tvorbe zápachu. Odpad teda nemá tendenciu hniť alebo plesnivieť.

Pozor na tekutiny

V prípade, že do košíka vhadzujete potraviny živočíšneho pôvodu (kosti, zvyšky mäsa), odporúčame ich najprv zabaliť do novinového (nie letákového!) papiera, aby sa zachytili vlhkosť a zápach. Potraviny s vysokým obsahom vlhkosti (napr. melón) odporúčame vyhadzovať v kompostovateľných vreckách do vonkajších zberných nádob čo najskôr. Kuchynský odpad treba vložiť do kompostovateľného vrečka, držať pri izbovej teplote, nevystavovať slnku a uchovávať v tme. Po naplnení vrečko zauzlíte a umiestnite ho do zbernej nádoby. S cieľom vyhnúť sa nepríjemnému zápachu v domácnosti, odporúčame jeho včasné vynášanie. Nemusíte čakať, kým bude vrečko plné.

Do nádob na kuchynský biologicky rozložiteľný odpad sa nesmú vyhadzovať tekuté potraviny. Ak budete vyhadzovať polievku, odporúčame ju najprv scediť, pevnú časť vhodiť do košíka na kuchynský biologicky rozložiteľný odpad a tekutú zložku vyliať do výlevky. Potraviny ako jogurty, smotana a pod. môžete vyhadzovať v malých množstvách, ale neodporúčame do vreciek vhadzovať veľké množstvo takýchto potravín. Ak by mal váš košík obsahovať potraviny, ktoré môžu zvyšovať vlhkosť, odporúčame košík podložiť kúskom kartónu, ktorý vlhkosť zachytí.

Mestský bazár je opäť tu!

Máte doma veci, ktoré nepoužívate, no mohli sa niekomu hodiť? Prineste ich na zberné miesta Mestského bazára Zber vecí na aprílový Mestský bazár 2022. Zber v Centrále OLO - Odvoz a likvidácia odpadu, Ivanská cesta 22 (oproti IKEA) prebieha od 16. 3. do 13. 4. 2022 v týchto časoch: streda 12:00 - 18:00, sobota 8:00 - 18:00, piatok 8:00 - 18:00 h

Zber v mestských častiach prebieha od 14. 3. do 6. 4. 2022 v čase 12:00 - 18:00 h.

- Karlova Ves, Dúbravka, 5. 4. 2022 utorok, parkovisko pod IUVENTOU.
- Karlova Ves, Dúbravka, 6. 4. 2022 streda, parkovisko pod IUVENTOU

Následne môžete tieto veci získať za symbolické ceny na Mestskom bazári, ktorý sa bude konať predposledný aprílový víkend 23. - 24. apríla 2022 od 10.00 do 18.00 h na Bazovej 8 v areáli Komunálneho podniku.

Ďakujeme, všetkým za zapojenie sa do zberu a tešíme sa na vás v areáli komunálneho podniku na Bazovej 8. Predchádzajúce tri kolá Mestského bazára ušetrili Bratislavu od 32 ton nepoužívaných vecí, ktoré by sa inak stali odpadom. (red)

Kompostovanie alebo zber odpadu?

Ako kombinovať zber kuchynského bioodpadu a domáce kompostovanie? Obe metódy sa efektívne dopĺňajú, čím je možné zabezpečiť zhodnotenie čo najväčšieho množstva potravinového odpadu.

Odpad z ovocia a zeleniny je možné kompostovať doma, podobne ako kvety, štiepky, piliny, pokosenú trávu, malé kusy konárov, lístie, burinu. Mäso, ryby a mliečne výrobky spolu s akýmkoľvek vareným jedlom môžete uložiť do zberu kuchynského odpadu, no nemali by ste ich kompostovať doma. Bežný domáci kompostér, ktorý je umiestnený na záhrade, ich nedokáže plnohodnotne spracovať.

Aký je rozdiel medzi zbernou nádobou na kuchynský bioodpad a nádobou na záhradný bioodpad?

Zber kuchynského bioodpadu bude prebiehať počas celého roka. Záhradný bioodpad bude naďalej vyvážaný sezónne od marca do novembra 1x za dva týždne, tak ako doteraz. Nevhadzujte kuchynský bioodpad do nádob na záhradný bioodpad, tieto druhy odpadu majú rozdielne spracovanie. Hnedá nádoba na záhradný bioodpad a hnedá nádoba na kuchynský bioodpad sú odlíšené nálepkami.

Ako bude prebiehať zber kuchynského bioodpadu?

Zber kuchynského bioodpadu v Dúbravke bude prebiehať od 25. apríla podľa harmonogramu, ktorý bude zverejnený na stránke www.olo.sk/kbro a prebiehať bude počas celého roka. V období od začiatku marca do konca novembra bude prebiehať 2x do týždňa a v období od začiatku decembra do konca februára bude 1x do týždňa.

Obyvateľov prosíme, aby kuchynský bioodpad začali doma triediť najskôr týždeň pred prvým zberom, ktorý sa v Dúbravke začína 25. apríla. Predídete tak zápachu a vytekaniu bioodpadu zo zberného košíka.

Všetky dôležité informácie nájdete na webovej stránke www.dubravka.sk a www.olo.sk/kbro, kde nájdete aj najčastejšie otázky a odpovede. V prípade ďalších dotazov môžete tiež kontaktovať Zákaznícke centrum spoločnosti OLO na 02/50 110 550 alebo emailom zakazka@olo.sk.

Školu má Dúbravka už vyše dvesto rokov. Revolučnou novinkou boli splachovacie záchody

Šarlach zavrel dúbravskú školu pred 90 rokmi

Text: Ľubo Navrátil

Nedávno objavená a do digitálnej podoby prepísaná Dúbravská školská kronika je cenným zdrojom informácií nielen zo školského života, ale neraz sa v nej uvádza aj politický kontext a množstvo podrobností i detailov spojených so životom Dúbravky v tridsiatych a štyridsiatych rokoch minulého storočia. V súčasnosti kroniku redigujeme a upravujeme do podoby, aby bolo možné „zavesiť“ ju na webovú stránku Dúbravky. Kým sa tak stane, publikujeme ochutnávku komentovaných zaujímavostí, ktoré kronika uvádza hlavne o vzniku školy (dnes miestny úrad) v polovici tridsiatych rokov.

Historický termín „maďarizácia“ znamená súbor opatrení, postupov a snáh vlády, ale aj ostatných inštitúcií Uhorska na pomadžarčenie nemaďarského obyvateľstva v Uhorsku, najmä po rakúsko-uhorskom vyrovnaní (1867). V tomto zmysle je spätý s termínom asimilácia.

Štatistické údaje z uhorských a československých sčítaní ukazujú, že vo viacerých slovenských obciach, ktoré sa nachádzali v čisto slovenskom etnickom prostredí, a kde v roku 1880 Maďari žili len v malom množstve, alebo takmer vôbec, tvorili podľa sčítania v roku 1910 už väčšinu obyvateľstva.

Navyše, ich počet významne vzrástol aj v mestách, ktoré si ešte v roku 1910 zachovávali nemaďarskú väčšinu. Bolo to spôsobené niekoľkými faktormi - ako preferencia maďarského jazyka kvôli kariére, vystaňovalectvo, časté zastrašovanie a dokonca falšovanie výsledkov sčítania. Ukázalo sa to po roku 1918, keď v mnohých obciach Slovenska náhle poklesol počet Maďarov takmer na nulu.

Slovenská aj počas maďarizácie

Dúbravské obyvateľstvo bolo v tomto ohľade veľmi konzervatívne a – národne uvedomelé. „Škola ako dôležitý činiteľ maďarizácie udržala si do posledných chvíľ ráz čisto slovenský vďaka niektorým národne uvedomelým učiteľom a predovšetkým rímskokatolíckemu farárovi Antonovi Moyšovi, bratovi predprevrátového národného pracovníka, bývalého užhorodského župana a riaditeľa bratislavskej pobočky pražského Rádiojournalu Ladislava Moyša,“ uvádza školská kronika Dúbravky. A dodáva, že „teprve pod nátlakom učiteľa Andreja Brambacha od r. 1910/11 začalo sa v tunajšej škole vyučovať po maďarsky.“

Dlhoročného dúbravského farára Antona Moyša spomínajú starí Dúbravčania s úctou ako národovca, ale málokto vie, ako sa rodina Moyšovcov zaslúžila o vznik prvej republiky. Obaja bratia, kňazi, Ladislav i Anton, sú pochovaní v Dúbravke a zaslúžia si, aby sme si ich niekedy pripomenuli samostatným článkom.

Školu máme už vyše dvesto rokov

Naša kronika sa odvoláva na svoju staršiu predchodkyňu, keď píše, že „V kronike bývalej rímskokatolíckej školy (bola na dvore dnešného miestneho úradu – pozn. Ľ.N.), ktorá dňa 1. septembra 1934 zanikla, hovorí sa o vzniku školy nasledovné: jednotriedna rímskokatolícka ľudová škola bola zriadená pravdepodobne v roku 1807 v dobe, keď sa Dúbravka cirkevne osamostatnila. Do tohto času bola naša obec filiálkou susedného Devína.“

Škola bola umiestnená v dome, ktorý vlastnil Štefan Štefko, pod hlavným kostolom. On ho kúpil od Petra Ondriaša, prvým majiteľom bol však istý Brankovič, prezývaný po chorvátsky Mikyna. „Poneváč, ako už bolo spomínané, všetky dôležité listiny boli zničené pri požiari devínskej fary, nieto historických záznamov ani o škole. Najstaršou listinou, ktorá je uložená na tunajšom farskom úrade je kanonická vizitácia z roku 1731 v ktorej síce nie je reč o miestnej

škole, ale tento fakt nie je ešte dostatočný k tomu, aby sa rok vzniku školy kládol až do spomínaných časov.“

Kronika uvádza množstvo učiteľov, medziiným spomína aj tých (zrejme) prvých: „Organistom a učiteľom v roku 1807 bol Šimon Došek (Dossek). Okolo roku 1832 vyučoval Adolf Hnátay a od roku 1848 až do roku 1854 Gašpar Zajíček. Medzi týmto časom jeden školský rok učil Jozef Mečeny. Od roku 1860 bol učiteľom v Dúbravke N. Stankovič neskoršie jeho dvaja bratia a od roku 1884 Andrej Moro. Životopis týchto učiteľov je neznámy.“

Šarlach zavrel školu

„Školský rok bol zahájený dňa 3. septembra 1935 ešte v starej bývalej rímskokatolíckej škole. Poneváž škola nemala k dispozícii súkromný dom (Fabiána Brenčiča – pozn. L. N.), v ktorom bola umiestnená, od 1. septembra 1932 bolo potrebné zaviesť striedavé vyučovanie na tri smeny od 7. hod. ráno do 7. hod. večer.“

Kronika upozorňuje, že „ešte pred zahájením školského roku sa vyskytol jeden prípad spály (šarlach). Táto epidémia sa natoľko rozšírila, že 12. októbra bolo spálou postihnutých 50 školopovinných detí.

Žiak I. triedy Jozef Pechr dňa 27. septembra v Štátnej nemocnici na spálu zomrel. V dôsledku toho okresný úrad výmerom zo dňa 15. októbra 1935 č.32.114/35 a výmerom zo dňa 5. novembra 1935 č. 33.114/35 nariadil uzatvoriť školu do 18. novembra 1935.“

Vodovod i záchody

„Starosta obce a uvedomelí členovia obecného zastupiteľstva trvali na tom, aby bol pre školu vybudovaný vodovod v dĺžke asi 500 m, nakoľko dolná časť Dúbravky trpí nedostatkom vody, uvádzajúc ako ďalší dôvod, že vybudovanie riadnej studne za týchto podmienok bude tiež veľmi nákladné, na vodovod však bude mimo toho poskytnutá subvencia. Na jeho návrh bolo požiadané technické oddelenie krajského úradu o vypracovanie plánov a rozpočtu, ktorý bol stanovený na 50 tisíc Kč. Stavba vodovodu bola po ofertnom (ponukovom) pokračovaní zadaná firme Ing. Oto Říha v Bratislave za 38 tisíc Kč.“

Kronika v tejto súvislosti zmieňuje aj revolučnú novinku, splachovacie záchody! „Na žiadosť správcu školy bol v dôsledku toho zmenený plán školy tak, že boli i záchody zariadené na splachovanie a premiestnené k objektu vlastnej školskej budovy. Na jeho žiadosť bol zriadený nad vchodom do školy balkón a v triedach miesto palubovky boli položené xylolitové podlahy (cementovo drevená ohňovzdorná hmota). Vnútorňou inštaláciou vodovodného zariadenia a už spomenutými zmenami sa náklady opätovne podstatne zvýšili, píše kronika a dodáva, že „nakoľko nebolo dosiaľ predložené obecnému úradu konečné vyúčtovanie na stavbu školy, bude celkový náklad na stavbu školy uvedený v poznámkach budúcich.“ V každom prípade to vyzerá tak, že škola bola prvou budovou v Dúbravke, ktorá mala splachovacie (anglické) záchody.

Na pomôcky nezostalo

Dňa 24. novembra 1936 navštívil školu za účelom prehliadky školský inšpektor František Jozka, ktorý zistil mnohé vecné nedostatky. Medzi iným zdôraznil akútnu potrebu „zakúpenia predpísaných obrazov k výzdobe školy (portréty prezidenta Osloboditeľa, Prezidenta republiky Dr. E. Beneša, štátne znaky, tabule písma.) a najmä konštatoval, že škola nemá ani jedinej učebnej pomôcky, čím je sťažovaná práca učiteľov.“

O pár strán ďalej sa kronika k téme vracia: „Ačkoľvek správa školy niekoľkokrát vyzvala udržiavateľa školy, aby sa postaral o najnutnejšie učebné pomôcky, nemala obec z finančných dôvodov možnosti, aby svoju povinnosť do konca tohto školského roku splnila.“

Mali sme však rozhlas!

„Ešte pred zahájením školského roku bol na popud rodičovského združenia zariadený školský rozhlas nákladom 5.200 Kč. Tento obnos má byť uhradený z príjmov pri žiakovských besiedkach a divadelných predstaveniach. Ako prvá splátka bolo vyplatených tisíc Kč, ktoré darovali jednak členovia výboru Rodičovského združenia, rodičia detí a členovia učiteľského zboru.“ „Školský rok 1937-38 bol zahájený 1. septembra 1937 s celkovým počtom žiactva 163,“ uvádza kronika a hneď aj oznamuje radostnú správu, že „okresný výbor v Bratislave na odporúčenie pána okresného účtovníka vyhovel predmetnej žiadosti a poukázal podporu vo výške 5 tisíc Kč, z toho 3200 k zakúpeniu učebných pomôcok a 1800 k uhradeniu nedoplatku za školské rozhlasové zariadenie.“

Neodbytný inšpektor

Vytrvalý inšpektor Jozka sa znova prišiel presvedčiť na vlastné oči, ako obec Dúbravka zabezpečuje výučbu, keď už jej boli poskytnuté štátne dotácie:

„Prehliadku školy vykonal 1. apríla pán inšpektor František Jozka, ktorý bol spokojný so stavom školy jak po stránke formálnej, tak i s ohľadom na výsledky práce učiteľského zboru. Menovaný s potešením zistil, že naša škola už má najpotrebnejšie učebné pomôcky a k ich doplneniu daroval pán inšpektor celkom 27 biologických obrazov v cene 756 Kč.“

Keďže v tých časoch sa gúgliť ešte nedalo, obyvateľstvo bolo odkázané na čítbu tlačeného slova. Podľa kroniky „medzi žiactvom bol veľký záujem o detské časopisy z ktorých najväčšej obľube sa tešili časopis Devín, Slniečko, Mladý život, Priateľ dietok a Nový človek. Z pedagogických časopisov pre učiteľský zbor boli predplácané Naša škola a Časopis pre občiansku náuku a brannú výchovu.“

Kolaudácia školy

„Dňa 25. marca 1937 bola prevedená hlavným technickým komisárom krajinského úradu v Bratislave p. Ing. Ľudovítom Schwabom kolaudácia školy, za prítomnosti stavebného dozoru podnikateľských firiem a zástupcov obce kolaudácia školy. Dľa kolaudačnej zápisnice činil celkový stavebný náklad 390.548,30 Kč.“

„Toho roku (1937) bola dohodovaná firmou Rudolf Štern a Ján Blaško stavitelia v Malackách ohrada školského pozemku nákladom 17.356,60 Kč. Pri stavbe školy neudelil Krajinský úrad v Bratislave súhlas k prevedeniu týchto prác, pretože neboli vtedy finančne zabezpečené.“

Pomenovanie školy

„Na mesačnej konferencii konanej prvý raz v novej škole, uzniesol sa učiteľský zbor na návrhu, aby obecné zastupiteľstvo na zvláštnom svojom zasadnutí pojednalo o pomenovaní tunajšej školy menom pána prezidenta Dr. E. Beneša. Návrh tento bol uskutočnený a obecné zastupiteľstvo za prítomnosti početného občianstva sa jednohlasne uznieslo, že požiadava prezidenta republiky o súhlas k tomuto pomenovaniu. Súhlas tento bol udelený kanceláriou prezidenta republiky prípisom zo dňa 25.mája 1935 č. D5506/36.“

Traduje sa, že dúbravskí poslanci sa rozhodli, že novú školu pomenujú podľa vtedajšieho prezidenta, ale súčasne zažiadajú o dotáciu 6000 korún na dovybavenie školy. Príbeh sa roky šíril ústnym podaním a ne jeden Starodúbravčan je dodnes presvedčený, že škola (dnes miestny úrad) stojí len vďaka Benešovej finančnej pomoci.

Keď už sme pri tom, pôvodne sa počítalo, že škola bude stáť do 240 tisíc korún, neskôr projekt rozšírili a napokon stavba vyšla na vyše 460 tisíc korún. Obec si musela vziať pôžičku 150 tisíc korún od Mestskej sporiteľne v Bratislave a časť nákladov kryl štát. Oplotenie školy sa realizovalo z 25-tisícovej dlžoby hostinského Zajíčka. V zachovaných zápisniciach sa ale žiadna zmienka o dotácii od prezidenta nezachovala.

Zachoval sa však zápis o finančnom dare 6000 korún od manželky francúzskeho legionára vo výslužbe Anny Švehlovej. Tá žiadala o možnosť súrne odkúpiť istý pozemok v hodnote 2000 korún a na podporenie svojej žiadosti darovala obci spomínanú sumu na dostavbu školy. Poslanci jej žiadosť bez zbytočných prietahov jednohlasne schválili s tým, že keď prešetrili situáciu, zistili, že predmetný pozemok „nedonáša obci takmer žiadneho úžitku“.

Foto: archív Dúbravského múzea

Pred šiestimi rokmi sme mali recykláciu na úrovni 15 percent, dnes je to cez 40 percent

Sme krajinou čiernych skládok, máme ich tisíce

Zhovárala sa: Lenka Hamšíková

Dúbravčan Marek Brinzík má prírodu nielen rád, ale aktívne ju chráni i podporuje. Vyštudoval Prírodovedeckú fakultu v odbore environmentalistika. Po štúdiách sa venoval ochrane vtáctva, netopierov a pôsobil vo viacerých mimovládnych organizáciách. V súčasnosti pracuje ako riaditeľ pre vzťahy s verejnosťou v spoločnosti NATUR-PACK, ktorá sa venuje triedeniu, recyklácii a predchádzaniu vzniku odpadov. Autorsky aj spoluautorsky sa podieľa na mnohých enviroprojektoch, ekohrách a výletoch do prírody či vzdelávacích webinároch pre pedagógov. V spoločnosti NATUR-PACK má pod palcom aj pravidelné reportáže na YouTube kanáli k téme zero waste, triedenie, recyklácia odpadu a ekovýchova. Aj vďaka týmto aktivitám spoločnosť v roku 2021 získala prestížne ocenenie VIA BONA SLOVAKIA v kategórii Spoločensky inovatívna firma.

Prečo ste sa stali na začiatku svojho pracovného pôsobenia ornitológom?

Keď som bol stredoškólák, v prírode som strávil veľa času a nejako ma zaujali vtáky, najmä ich správanie a spev. Najskôr som ich iba pozoroval, časom spoznával a neskôr som sa dostal k potrebe, chrániť ich. Aj z tohto dôvodu som sa prihlásil na Prírodovedeckú fakultu UK – odbor Environmentalistika - čo je vo svojej podstate ochrana životného prostredia. Po dokončení štúdia som začal pracovať v ochranárskej organizácii BirdLife Slovensko, ktorá sa venovala práve ochrane vtáctva a vtáčej kriminalite na Slovensku. Tu som strávil sedem zaujímavých rokov. Neskôr prišla nutná zmena a práca vo verejnej správe. Potom sa naskytla príležitosť, vrátiť sa k environmentalistike a pracovať práve pre NATUR-PACK. Napriek tomu, že dovtedy som nemal žiadnu hlbšiu skúsenosť s témou odpadov, rozhodol som sa, že túto výzvu prijmem.

Čo je podstatou toho vášho boja?

Bojujeme hlavne s ľudskou ľahostajnosťou. Niektorí ľudia netriedia, alebo triedia zle, bojujeme aj so vznikom čiernych skládok. Aj preto vidím v mojej práci zmysel a význam, keď viem ovplyvniť verejnú mienku, aby sa veci menili k lepšiemu. V NATUR-PACKU sa snažíme prispieť k tomu, aby sme v triedení, recyklácii a predchádzaní vzniku odpadov dosahovali lepšie výsledky. Ako vyslúžilý ornitológ zvyknem hovoriť, že nie každý človek má hlboký vzťah k prírode, že ho bližšie zaujíma napríklad vtáctvo, voda, pôda, rastliny. Ale naozaj každý sa denno-denne stretáva s odpadmi. Preto je “odpadová” téma veľmi dobrou príležitosťou na to, aby ľudia navníмали viac ochranu prírody aspoň v týchto súvislostiach a viac si to naše životné prostredie vážili. Keď si človek osvojí triedenie aj predchádzanie vzniku odpadov, často je viac vnímavejší. A napríklad už nevyhodí odpad v prírode na zem. Čo je, žiaľ, na Slovensku ešte stále veľký problém a bežná realita - vyhadzovať odpad do prírody.

Venujete sa aj v NATUR-PACKU environmentálnemu vzdelávaniu, osvete detí a mládeži. Prečo je to dôležité?

Environmentálne povedomie je beh na dlhé trate, kde sa výsledok dostaví až po rokoch. V osvete však vidím veľký zmysel. Snažíme sa kreovať a spolupracovať na zážitkových

programoch, pretože ak sa spojí získavanie vedomostí so zážitkom, deti takýto proces veľmi dobre prijímajú, dokonca aj tie vyššie vekové kategórie, ktoré by sme k triedeniu odpadov inak motivovali len ťažko. Pokiaľ sa dieťa na škole stretne s ekovýchovou o odpadoch opakovane, vo viacerých ročníkoch a prostredníctvom rôznych programov sa mu táto téma dostáva hlboko „pod kožu“ a zodpovedné nakladanie s odpadmi sa stáva samozrejmosťou. Spätná väzba, ktorú často dostávame od rodičov detí, je toho dôkazom. A je to tiež motivácia pokračovať ďalej.

Čo vás s ohľadom na vašu prácu s odpadmi prekvapuje najviac?

Najviac ma prekvapuje, že odpady nachádzam naozaj všade voľne pohodené. Ak by sme vyňali neprístupné horské oblasti a vyhlásili súťaž o hľadanie územia, kde sa v prírodnom prostredí nenachádzajú žiadne odpady, bola by to ťažká úloha. Opakovane sú pre mňa prekvapujúce zistenia, že v prírode ľudia vyhadzujú prakticky všetko - od stavebných odpadov, elektroodpadov, batérií, cez plasty, sklo, papier až po nepotrebné nábytky, či použité oleje a lieky. Naozaj prakticky všetko. Žiaľ, stále platí tvrdenie, že sme krajinou čiernych skládok, máme ich tisíce.

Aké máme na Slovensku riešenia čiernych skládok v prírode?

Na čierne skládky existuje aplikácia TrashOut, ktorá ich lokalizuje v online databáze. Takto ich bolo lokalizovaných až 7500 z nich. Nahlásenie cez aplikáciu síce nikoho k ničomu nezaväzuje, čo je škoda, ale vďaka nej sa veľa čiernych skládok po celom Slovensku aj reálne zlikvidovalo. Myslím, že až okolo 20 percent z nich. Odhaduje sa, že v prírode sa nachádza celkovo až 15-tisíc čiernych skládok, čo je hrozné číslo.

V januári sa začal zber PET fliaš a plechoviek. Ako sa tento zber vyvíja?

Naozaj som nepríjemne prekvapený, že aj keď sa teraz v januári spustilo zálohovanie PET fliaš a plechoviek, ktoré sa vracajú do zálohového systému, nachádzam ich v prírode vyhodené. Samozrejme chvíľu potrvá, kým sa nájdu ľudia, tzv. zberači, ktorí sa na ich zber budú špecializovať. Zatiaľ teda pre niekoho nie je motiváciou, zbierať tento odpad z prírody za 15 centov za jednu fľašu či plechovku. A zjavne nie je týchto 15 centov pre niekoho ani motiváciou nevyhodiť ich v prírode na zem. Toto je ozaj veľmi smutné. Samozrejme, že plánujeme robiť analýzy i v spolupráci so správcom zálohového systému, aký to má dopad, vplyv, výsledky. Aby zálohovanie malo zmysel, samotný proces musí fungovať perfektne a výsledok zálohovania musí byť niekde blízko dosiahnutej hodnoty 90 percent ich recyklácie.

Už vieme, že odpad nie je iba odpad. Čo pre vás znamená?

Ak by sme to zjednodušili, odpad je v podstate surovina. Je to akýsi zdroj energie, a ak sa dá tento materiál ďalej využiť, teda recyklovať, ani by sa táto surovina vo svojej podstate takto nemala volať. V súčasnosti ešte nevieme technologicky recyklovať úplne všetko. Technológie však rýchlo napredujú, a čo sa ešte včera nedalo recyklovať, dnes je už možné. Aj Európska únia tlačí čoraz viac na členské krajiny, nech využívajú výlučne materiály, ktoré sú recyklovateľné. Napríklad v prípade plastových obalov je plán je taký, že sa ku koncu roka 2030 budú používať iba stopercentne recyklovateľné obaly. Je to veľká výzva a veľká ambícia. Ale touto cestou sa budeme nutne uberať. V neposlednom rade je dôležité neustále si pripomínať, že najlepší odpad je ten, ktorý vôbec nevznikne.

V súvislosti s týmto môžeme naraziť na veľký problém jednorazových výrobkov. Ako sa dá k tomuto pristupovať?

Koncept jednorazovosti je skutočne problémový. Výrazne nabral na obrátkach počas pandémie, keď sme v tomto období pre hygienu volili používanie množstva jednorazových výrobkov, pričom tie sa po jednom použití stávajú odpadom. Je to záležitosť, s ktorou treba do budúcnosti pracovať, keďže tieto jednorazové výrobky síce zvyčajne možno recyklovať, no je potrebné dodať, že recyklácia je energeticky zaťažujúci proces a tiež nie je úplne bezodpadový.

Prečo by mal bežný človek separovať?

Prvým benefitom triedenia na Slovensku je fakt, že samotný triedený zber je pre fyzickú osobu bezplatný. Ak povedzme nejaká rodina mesačne vyprodukuje isté množstvo odpadu a správne ho vytriedi, tým viac ho skončí vo farebných nádobách (sklo, papier, plast). Menej odpadu následne končí v tom zmesovom odpade, za ktorého vývoz si už platíme. Spravodlivý a ideálny stav v súvislosti so systémom zberu je množstvový zber. Ten je ale na Slovensku zatiaľ iba v plienkach. Pri tomto druhu zberu človek platí iba toľko, koľko kíl zmesového odpadu reálne vyprodukuje. V západných krajinách už týmto spravodlivým systémom bežne fungujú.

Platí tu jednoduché a logické pravidlo, že ten, čo vygeneruje menej zmesového odpadu, aj menej platí. U nás to tak ešte celkom nie je, hoci na úrovni samosprávy už od roku 2019 má na poplatok za skládkovanie priamy vplyv aj úroveň triedenia odpadov. Motivácia na úrovni samosprávy už nastavená je.

Prečo sa takýto funkčný model množstvového zberu nemôže zaviesť aj na Slovensku?

Keď sa obzrieme zhruba sedem-osem rokov späť, Slovensko urobilo v problematike odpadov obrovský progres. Pred šiestimi rokmi sme mali recykláciu na úrovni 15 percent, dnes sme na úrovni cez 40 percent. V najbližšom období urobíme aj vďaka povinnému triedeniu kuchynského bioodpadu ďalší skokový posun vpred. V Európskej únii sa už posunieme medzi ten lepší priemer. Pred šiestimi rokmi sme totiž boli na samom chvoste. Množstvový zber je teda relatívne náročný logisticky, technicky aj finančne, avšak je spravodlivý. Aj keď ho na Slovensku ešte nemáme, oplatí sa určite triediť. Na úrovni rodiny alebo jednotlivca, prípadne bytového komplexu vieme ovplyvniť množstvo vyprodukovaného zmesového odpadu a tým pádom aj množstvo vývozov zmesových kontajnerov, vriec, čo už má dosah na naše peňaženky. Navyše daným spôsobom môže každý človek prispieť k ochrane životného prostredia, čo je pre mnohých občanov taktiež motivácia k triedeniu odpadov. Na množstvový zber si Slovensko ešte trochu počká, ale progres a potenciál dostať sa k nemu bližšie, máme veľký.

Robíte a máte analýzy triedenia odpadov, aké sú najčastejšie chyby v triedení?

Najčastejšou chybou je, že vytriedený odpad nekončí tam, kde skončiť má. V NATUR-PACKU sa špecializujeme na tie farebné kontajnery - plast, papier, sklo a pod. Opakuje sa i veľký problém, keď v nich opakovane končí aj iný vytriedený odpad. Napríklad sklo je odhodnené v plastoch, plast zas v papieri a naopak. Prípadne triedené zložky skončia v zmesovom odpade. V priemere až štvrtina, v podaktorých prípadoch až polovica, hmotnostného objemu do daného kontajnera nepatrí. Pomocou analýz sme dospeli i k príčinám. Jednou z nich je tá, že

Ľudia nestláčajú odpady. Keď sa napríklad veľké papierové škatule nestlačia, v kontajneri zaberú veľa miesta a nádoba sa rýchlo naplní - hlavne vzduchom. Potom zberné autá vyprázdňujú poloprázdny kontajner s rozťahnutými, nestlačenými krabicami. Dôsledkom tejto situácie je, že ďalší človek, ktorý príde k takému modrému kontajneru, nemá kam svoj vytriedený odpad zahodiť. Na povrchu to vyzerá, že nádoba je plná. No, a tento človek potom odhodí svoj vytriedený odpad do úplne iného koša. Následne veľká časť ľudí urobí to isté. Svoj vytriedený odpad hádžu aj do zmesového odpadu. Tento problém nemožno riešiť neustálym zvyšovaním frekvencií zvozov, ktoré majú na starosti zberové spoločnosti. Efektívnym a rýchlym riešením problému je, že sa budú odpady správne triediť a pri tých, ktorých sa to týka, aj dôsledne stláčať. Do zbernej nádoby sa toho potom zmestí viac. Naše štatistiky hovoria, že dobrým stlačením ušetríme u papiera až 80 percent, no a v prípade plastov až okolo 40-50 percent priestoru. A toto by vo väčšine prípadov takzvaných preplnených kontajnerov problém s ich prepĺňaním odstránilo.

Na Slovensku panuje ešte stále akási nedôvera ľudí v separáciu a recykláciu?

Áno, medzi niektorými ľuďmi stále panuje istá nedôvera v separáciu a recykláciu. My sa ich snažíme k triedeniu neustále motivovať. Chodíme a navštevujeme recyklátorov, obyvateľov a ukazujeme, vysvetľujeme im, že naozaj ten odpad, ktorý oni dajú do tej modrej, žltej, zelenej, prípadne aj do inej nádoby, neskončí na skládke odpadu. Ľudia sa nás najčastejšie pýtajú, či sa ten vyseparovaný odpad neskôr naozaj zrecykluje. Dôvodom týchto pochybností je, že počuli o prípadoch, keď sa tento vyseparovaný odpad miešal s komunálom, alebo sa likvidoval v spaľovni. Argumentujeme tým, že dávnejšie sa takéto prípady naozaj stali, ale boli to skôr výnimky, určite nie pravidlo. Niektoré inovatívne nápady sú aj úsmevné a vznikajú doslova niekde v garáži. Takto vznikol aj nápad recyklovať vosk zo sviečok na cintoríne. Vymyslel ho Jakub Gerthofer, ktorý pochádza zo Záhoria, a už má na tento zámer založenú spoločnosť s názvom Reparaf. Robili sme s ním aj reportáž v rámci iniciatívy Miesta preč.. Práve Jakub spozoroval, že na cintorínoch končí množstvo nespáleného vosku v košoch, a tak si povedal, že ho skúsi spracovať. Systémom pokus-omyl sa mu to nakoniec podarilo a dnes už tento voskový odpad spracováva pre tri obce a jedno mesto. V Stupave sa mu podarilo vyzbierať až neuveriteľné dve tony vosku. Je to fantastická a záslužná vec. Ide o projekt, ktorý je podľa mňa jednoduchý, efektívny, zmysluplný a verím, že sa čoskoro rozbehne po celom Slovensku.

Čo významné sa vám, prípadne spoločne s vaším tímom, podarilo dosiahnuť?

Asi to najdôležitejšie je, že sa nám podarilo vytvoriť neskutočný tím skvelých odborníkov. V NATUR-PACKU sme súdržný, silný, priateľský tím, za čo som nesmierne vďačný. Byť jeho súčasťou považujem za čosi mimoriadne.

Akú máte túžbu, čo si prajete do budúcnosti?

V súvislosti s udalosťami posledných dní a týždňov mám sen, aby moje deti - a žiadne iné deti - nepoznali, čo je to vojna. Verím, že človek je vo svojej podstate bytosť, ktorá je dobrá a chce robiť i konať dobro. Snáď sa to prejaví na nálade v spoločnosti a medzi ľuďmi navzájom, ako aj na životnom prostredí, ktorého ochrana a podpora, verím, bude už čoskoro prioritou číslo jeden. Každý jeden človek k tomu môže prispieť svojou snahou, uvedomením a vlastným dielom. Vo svojom vnútri som presvedčený, že dobro v ľuďoch nakoniec zvíťazí...

Citát:

Opakuje sa veľký problém, keď v kontajneroch opakovane končí iný vytriedený odpad. Čiže napríklad sklo je odhodené v plastoch, plast zas v papieri a naopak. V priemere až štvrtina, v niektorých prípadoch až polovica, hmotnostného objemu do daného kontajnera nepatrí.

Tipy z dúbavskej knižnice

Od autorov, ktorých ste stretli na Knižnom festivale

Tentokrát budú knižné tipy Miestnej knižnice trochu iné – vybrali sme tri knihy od spisovateľiek, ktoré nás prišli pozrieť na Knižný festival v dome kultúry a čosi nám o svojej tvorbe prezradili aj prečítali. Mrazivý román, intímna poézia alebo formát kombinujúci cykly s poéziou a prózou. Tri formy, tri autorky a tri knihy, ktoré vám predstavujú svet aktuálnej slovenskej literatúry.

TANEČNICA NA ŠPIČKE - Jana Varcholová

Básne o človeku aj šelme ovládanej dávnym inštinktom. Debut autorky pracuje s motívmi mágie, starých pohanských zvykoch a unaveného vyblednutého sveta plného hektických dní. Sú to úlomky myšlienok o ľuďoch, ktorí sa hľadajú v rýchlo sa hýbajúcom dave a o ženách, ktoré stratili svoje ja. Jana Varcholová má navyše doktorát z literárnej vedy, takže sa slovu a jeho potenciálu rozumie skutočne dobre.

ATELIÉR - Miroslava Košťálová

Debut mladej autorky pracuje s experimentálnou formou kombinujúcou cykly poézie a prózy, ktoré sa navzájom dopĺňajú, komentujú, diskutujú a obohacujú. Dielo je z veľkej časti inšpirované výtvarným umením. Témy večné no predsa vždy nanovo uchopiteľné zaujali aj Mirku Košťálovú, ktorá píše o láske, nehe, intimite a identite, ktorú v ruchu mesta a vzťahov tak ľahko strácame a nanovo hľadáme.

POSLEDNÁ KAPITOLA - Andrea Rimová

Rozprávanie otvára muž, ktorý si nedokáže odpustiť vlastné chyby a rozhodne sa tak ukončiť svoju cestu. Stretáva však Svetlanu, ženu, vďaka ktorej prehodnotí svoje riešenie zdanlivo bezvýhodnej situácie. Čoskoro ju však musí opustiť, aby ju ochránil sám pred sebou. Náhoda Svetlanu po rokoch privedie na miesta, kde spolu strávili... Napínavé čítanie plné zvrátov od talentovanej Andrey Rimovej, vás nenechá chladnými.

Veronika Frtúsová

Knižný festival spojil literatúru, divadlo a remeslo

Lovenie knižiek aj drevorezba

Text: Veronika Frtúsová

Mesiac knihy môžete osláviť doma, potichu, pod dekou a s knihou v ruke. My sme sa rozhodli vzdať hold čítaniu vo veľkom – usporiadali sme Knižný festival v Dome kultúry Dúbravka.

Program knižného festivalu bol naozaj pestrý a zameraný na všetky vekové kategórie. Skúsení čitatelia mohli v slnečný marcový piatok aj sobotu loviť stratené poklady v škatuliach s tisíckami vyradených kníh. Deti sa potešili detskému divadelnému predstaveniu od Divadla UŽ, ktoré im prinieslo zaujímavých a niekedy smiešnych hrdinov snažiacich sa vysomáriť z popletených rozprávok. Javisko ožilo aj pre dospelých – mladý umelecký kolektív Panoptikum uviedol svoju inscenáciu História lásky, ktorú v DKD aj nacvičili v rámci minuloročného projektu Open call.

Koho už hĺby kníh omrzeli, mohol obdivovať zručné prsty remeselníkov, ktorí ochotne predviedli kúzla svojej práce a mnohé nechali okoloidúcich vyskúšať. Zaujať vás mohol hrnčiarsky kruh, drotárstvo, košíkovanie, drevorezba a drevoryectvo, plstené výrobky či šperky od výmyslu sveta.

Program Knižného festivalu tematicky doplnil workshop kreatívneho písania a najmä tri rozhovory a autorské čítania viac či menej známych spisovateľiek. Jana Varcholová, Andrea Rimová a Mirka Košťálová prijali pozvanie na naše malé pódium a nechali sa vyspovedať o svojej tvorbe, začiatkoch a snoch do budúcnosti a prečítali nám aj čosi zo svojej tvorby.

Príjemné kultúrne hodiny pod strechou Domu kultúry dopĺňal aj knižný kvíz Miestnej knižnice, kde najmúdrejšieho čitateľa čakala „nečakaná“ výhra – dobrá kniha. Tí, ktorí si nejaké knižky na burze zakúpili, dostali k nákupu záložku Miestnej knižnice spolu s malým poukazom na založenie členstva zadarmo. Čas strávený pri knihách mohli návštevníci zakončiť chutným občerstvením, ktoré ponúkali v stánkoch pred foyer kultúrneho domu.

Tanečný klub poďakoval svojim podporovateľom

Kto sú Rytieri zlatého srdca?

Malá milá slávnosť. Tak by sme mohli opísať večer v Tanečnom klube Danube na Batkovej ulici spojený s odovzdávaním cien Rytieri zlatého srdca 2021.

Tanečný klub, ktorý sa ako jediný z klubov na Slovensku venuje vyučovaniu tanca detí, mladých i dospelých s rôznym druhom postihnúť, si uctil „svojich pomocníkov“ cenou Rytieri zlatého srdca 2021. Získali ju tí, ktorí počas uplynulých dvoch rokov pomáhali a podporovali klub.

Večerom sprevádzal prezident Tanečného klubu Danube Andrej Mičunek. Za rodinu Zaťovičovcov, ktorí sú dlhoročnými podporovateľmi klubu, ocenenie prevzali súrodenci Dominik a Danko, za hlavné mesto Zdenka Zaťovičová a za mestskú časť Dúbravka starosta

Martin Zaťovič. Ocenenie Rytieri zlatého srdca dostali aj ďalší, ktorí finančne a materiálne klub podporujú. Získali ho aj niektoré združenia, spoločnosti a médiá vrátane Dúbravskej televízie. O kultúrny program sa počas slávnostného večera postarali členovia klubu Dait a Profesor, Maťo Mišo a Olivôčka, ktorí zatancovali pasodoble, čaču a sambu.

Občianske združenie Tanečný klub Danube Bratislava je neziskovou mimovládnu organizáciou, ktorá sa už vyše 25 rokov venuje tancu a súťažnému tanečnému športu. Trénuje v školskej budove na Batkovej ulici, v ktorej sídli aj Základná umelecká škola Eugena Suchoňa.

(rl)

Pred pôstom pochovali basu

Text: Ľubo Navrátil

Posledný víkend pred takzvanou Popolcovou stredou, čiže dňom, kedy sa začína obdobie veľkonočného pôstu, stihli v Dúbravke pochovať basu. Symbolický pohreb zorganizovalo na dvore Dúbravského múzea najstaršie centrum seniorov Denné centrum 1, kultúrny program dotvoril spevácky súbor seniorov Dúbravské strešne.

Fašiangy sú obdobím od Troch kráľov do Popolcovej stredy, sú nielen časom zábav, svadiieb, osláv, ale aj prechodom medzi zimným a jarným obdobím. Keď najveselšie obdobie roka, fašiangy, strieda 40-dňový pôst, končia sa všetky zábavy a svet sa vracia opäť na rok do starých koľají. Na poslednej fašiangovej zábave sa preto predváža symbolické pochovávanie basy. Veselý pohreb sa konal aj v Dúbravke v sobotu 26. februára na nádvorí Dúbravského múzea.

V Dúbravke malo fašiangové ochotníctvo dlhú tradíciu. Členom najstaršieho klubu seniorov v múzeu nerobilo preto problém napísať si vlastné aktuálne texty, pripraviť program, oživiť tradíciu. Z úst farára, ktorého stvárnil Jožko Vilém, sme sa dozvedeli, že symbolická basa bola celý rok nacenganá, že chľastala vodku a rum, hrala hazardné hry a vôbec, páchala všetky hriechy, z ktorých sa radno vyspovedať.

Miništrant, čiže Milan Madleňák, jeho reč doplnil niekoľkými dobre cielenými humornými vetami aj o covidových opatreniach, zážitkoch a prehreškoch. Rozhrešenie udeľoval aj tento rok hrobár, čiže Ján Masarovich, lopatou.

Fašiangové príbehy sú často popretkávané humornými glosami a vlastnosťami obyvateľov danej dediny. Aj v Dúbravskom múzeu odznelo niekoľko dobromyseľných slovných „poštuchnutí“ na adresu prítomných.

Fašiangy v Dúbravka sa tak končili spoločne a oživením tradície, 40-dňový pôst sa mohol začať.

Ku každému roku jedna búdka

Text: Lucia Marcinátová

Sila lásky je väčšia, než si vieme vôbec predstaviť. Pod týmto mottom funguje centrum sociálnych služieb na Lipského ulici. Nepracuje s klientmi len za bránami zariadenia, ale symbolicky búra „múry“. Vidieť ich tak v uliciach, v pomoci pre svoje okolie, spolupráci napríklad aj so susednou materskou školou.

Vzniklo v roku 1982 a bolo prvým zariadením denného typu pre malé deti na Slovensku. Dovtedy deti s mentálnym postihnutím, ktoré nenavštevovali školu, mali len dve možnosti, a to: zostať s rodičom doma alebo dožiť svoj život v celoročnom veľkokapacitnom zariadení.

Od toho času sa veľa zmenilo, no zariadenie na Lipského ulici, ktoré sa riadi mottom profesora Karola Matulaysa: „Sila lásky je väčšia, než si vieme vôbec predstaviť,“ funguje a rozvíja sa dodnes. Vlni pre svoj široký rozsah sociálnych služieb zmenilo názov na Centrum sociálnych služieb prof. Karola Matulaya pre deti a dospelých.

Tento rok oslavuje 40-tku. V rámci svojho výročia centrum osadilo 40 originálnych vtáčích búdok zo svojej drevárskej dielne. Posledné umiestnili tesne pred hniezdnou sezónou v areáli Materskej školy Damborského, ktorá s centrom susedí a spolupracuje. Tak vznikla malá milá komunitná akcia Vtáčie búdky v Damborkove.

Rozhýbanie, spoznávanie, montáž

Doobedie v materskej škole sa začalo rozcvičkou. Viedol ju, podobne ako celé podujatie, Erik Forgáč, liečebný pedagóg Centra sociálnych služieb prof. Karola Matulaya pre deti a dospelých. Po dôkladnom rozhýbaní sa začalo spoznávanie vtáčích hlasov a neskôr montáž.

Hvezdári a radcovia, čiže deti z dvoch najstarších tried materskej školy, sa pustili do šraubovania. Okrem inštrukcií Erik Forgáč pridal niečo aj o drobných spevavcoch, ich zvukoch a ochrane prírody. Po spoločnom zložení búdky nasledovalo spoločné podpísanie tvorcov a zavesenie na strom v areáli materskej školy.

„Búdky v Damborkove boli završením tohtoročného osadenia 40 vtáčích búdok v Dúbravke v okolí nášho zariadenia tesne pred hniezdnou sezónou,“ priblížil Erik Forgáč. „Tento mini projekt bol prvou sprievodnou akciou 40 výročia CSSpKM, ktorým sa bude niesť celý rok 2022.“

Spoločné osádzanie, spoločná oslava

Spolu s touto originálnou búdkou deti na čele s liečebným pedagógom Erikom Forgáčom a hosťom podujatia vicežupanom Jurajom Štekláčom zavesili v areáli aj ďalších päť polbúdok pre žltouchvosta domového.

Juraj Štekláč dostal úlohu podávača a nosiča vrtačky, päť detských silákov nieslo polbúdky, ďalších päť hmoždinku, čiže príchytku, a ďalšie šróbik. Špeciálnu úlohu dostalo dievča, nazvané slečna Hammer, nosička kladiva.

Každý s dôležitým poslaním tak svojou troškou pomoci, nadšenia i energie prispel nielen k tejto milej komunitnej akcii Vtáčie búdky v Damborkove, ale symbolicky aj k oslave 40tky Centra sociálnych služieb prof. Karola Matulaya, ktoré už roky vychádza zo svojich brán...

Centrum K. Matulaya

Skratka CSSpKM – Centrum sociálnych služieb profesora Karola Matulaya.

Zariadenie vzniklo v roku 1982 - bolo vytvorené Obvodným národným výborom Bratislava IV., išlo o prvé zariadenie denného typu pre malé deti na Slovensku.

V roku 2021 pre širokú ponuku sociálnych služieb pre deti aj dospelých zmena názvu z domova na centrum - pozostáva zo šiestich úsekov - domov sociálnych služieb – koncepcia, špecializované zariadenie pre osoby s poruchou autistického spektra (PAS) – koncepcia, zariadenie podporovaného bývania – koncepcia, podpora samostatného bývania, regionálne diagnosticko-poradenské centrum pre osoby s autizmom a inými vývinovými poruchami (RCA) – koncepcia, úsek ekonomiky – koncepcia.

Mestská časť venovala ženám podujatie, kvietok i zamyslenie

Prekvapiť aj potešiť, kvetom i hudbou

Text: Lucia Marcinátová

Kvetinové prekvapenie v uliciach, radosť pri športe i zamyslenie sa pri hudbe a kultúre. Deň venovaný ženám bol tento rok v Dúbravke pestrý aj netradičný zároveň. Program k MDŽ sa do domu kultúry vrátil po dvojročnej pauze.

„Nevybral som si lístok, čo potrebujem vybaviť,“ povedal s úsmevom pri návšteve pobočky pošty starosta Dúbravky Martin Zaťovič. Poštu zaradil k zastávkam na svojej ceste počas dňa venovaného ženám v rámci MDŽ. Jej cieľom bolo prekvapiť a potešiť Dúbravčanky kvetom, a to na pošte, v banke, na trhu, pred obchodom či na detskom ihrisku. A to sa podarilo. Dôkazom boli úprimné úsmevy, milé rozhovory.

Starosta Martin Zaťovič prešiel 8. marca dúbravskými ulicami spolu s vicežupanom a miestnym poslancom Jurajom Štekláčom a poslancom Tomášom Husárom. Ide už o niekoľkoročnú tradíciu starostu, tento rok mala nečakane iný rozmer. V kontexte súčasnej spoločenskej situácie a blízkej vojny sa k prekvapeniu na uliciach pridal aj odkaz pre všetky ženy na svete, veď každá si zaslúži úctu, rešpekt, lásku.

S podobnými slovami a odkazom pokračoval deň venovaný ženám aj podvečerným programom v Dome kultúry Dúbravka. Túžba po pokoji a mieri zaznela počas príhovoru starostu z pódia, energiu pre všetky ženy vniesol svojimi tancami folklórny súbor Klnka, známymi hitmi potešila skupina Kochanski. Podvečerom sprevádzal moderátor Pavol Michalka.

Novinkou v rámci programu medzinárodného dňa žien bol Turnaj bowlingu seniorov. Pri príležitosti MDŽ ho organizovali mestská časť Bratislava-Dúbravka, Rada seniorov a Komisia športu. Išlo o prvý ročník marcového turnaja päťčlenných seniorských družstiev z jednotlivých denných centier a pri pohľade na spokojné tváre a pravú športovú atmosféru podujatia veríme, že nie posledný.

Nápad oslavovať Medzinárodný deň žien vznikol na Medzinárodnej ženskej konferencii v roku 1910 v Kodani. Odvtedy síce prešiel rôznymi zmenami, ideológiou i politickými záujmami, podstatné sú však ženy a ich pripomienka boja za rovnoprávnosť.

Projekt Centra rodiny oslovil aj známu firmu

Tam, kde odlišnosť spája

Spomínate si na usmievavú Janku, vozíčkarku, ktorá prišla do komunitného Centra rodiny koncom roku 2020 cez projekt No Limits? Bol pre ňu veľkou výzvou vymeniť rodné mesto za Bratislavu a preveriť si svoje limity vzhľadom na jej postihnutie. Takto jej príbeh pokračuje...

Rok ubehol ako voda a aj napriek protipandemickým opatreniam a obmedzeniam, ktoré táto doba priniesla, Janka dokázala, že limity sú pre každého také, aké si sám nastaví. A to, že ľudia s hendikepom vedia byť rovnocenní partneri zdravým ľuďom a niekedy ich dokážu svojou húževnatosťou, trpezlivosťou, pokorou a odhodlaním prekonať, sme sa mohli presvedčiť aj my. Janka založila Klubové dni pre hendikepovaných, v rámci ktorých sa snažila dať priestor nielen im, ale aj zdravým mladým ľuďom. Podarilo sa jej tak prepojiť dva svety - zdravej komunity a tej inak obdarenej.

Spomínané klubové aktivity a celá myšlienka týchto aktivít oslovila známu firmu Dedoles. Je im sympatické a hlavne blízke, že aj takou činnosťou možno búrať predsudky a prepájať navonok dva rozdielne svety.

Ako to celé vníma, a pozerá sa na to spomínaná firma s veselým oblečením, sme sa opýtali Jany Hrubcovej, manažérky udržateľnosti Dedoles: „Centrum rodiny je krásnym príkladom toho, ako možno zapojiť ľudí so zdravotným znevýhodnením do aktivít komunitného centra, ako sa dajú prepojiť rôzne skupiny ľudí s cieľom vzájomného porozumenia, pomoci a inšpirácie. Entuziazmus a nadšenie Janky, ktorá napriek svojmu zdravotnému znevýhodneniu koordinuje projekt Keď odlišnosť spája, bol pre nás signálom, že podporovať inklúziu má zmysel, pretože dokáže ľudí navzájom spájať a obohacovať.“

Vďaka finančnej podpore spoločnosti Dedoles môžeme aj tento rok každú stredu vidieť, že rovnako odlišnosť vie spájať ľudí.

Neváhajte a prídte sa o tom presvedčiť i vy, každú prvú stredu v mesiaci na tvorivých dielňach od 14.00 - 16.00 a každú druhú, tretiu a štvrtú stredu v mesiaci na klubových aktivitách od 13.00 - 15.00 v priestoroch Centra rodiny. Na stretnutie s vami sa teší Janka, koordinátorka projektu Keď odlišnosť spája.

Pamäť ovplyvňuje kvalitu života: Ako si ju udržať čo najdlhšie?

Ako si môžeme rozvičiť mozog?

Týždeň mozgu je celosvetová aktivita, ktorá prebieha až v 61 krajinách sveta od roku 1996. Slovensko a ani Dúbravka nestojí bokom. V mestskej časti prebiehajú pravidelné tréningy mozgu pre seniorov pod vedením Alexandry Palkovič. V rámci marcového týždňa prinášame aj v Dúbravských novinách pár tipov, cvičení na jednoduché tréningovanie mozgu.

Ak by sme si nič nepamätali, náš život by bol nesmierne zložitý. Zápasili by sme s problémami nielen v škole, práci, ale na celej úrovni našej existencie. Učíme sa aj životnými skúsenosťami a tie je nutné si pamätať, v opačnom prípade by sme sa učili neustále odznova. Mnohí odborníci nazerajú na pamäť ako na psychický proces zodpovedný za uchovanie, ale aj následné vybavenie informácií. Čo robiť, aby sme ostali vitálni a ako trénovať pamäť?

Dnes už je vo všeobecnosti známe, že rozlišujeme staropamäť a novopamäť a môžeme ju posilňovať farmakologickou liečbou (nootropiká) alebo nefarmakologicky - tzv. kognitívnymi tréningami. Podľa odborníka Miroslava Paláta je úlohou nefarmakologickej terapie podporiť liečebný proces, zlepšiť fyzický, psychický stav a osviežiť denný režim. Mária Čunderlíková a Mária Wirth deklarujú, že takýto tréning je dobrým nástrojom na samostatnosť, zlepšenie kvality života i predĺženie nezávislosti. Presnejšie povedané kognitívny tréning je zameraný na posilnenie funkcií, akými sú pozornosť, vnímanie, pamäť a reč.

Aké typy kognitívnych tréningov poznáme a pre koho sú určené? Tréningy sú vhodné pre ľudí od 65 rokov. Poznáme skupinový, v ktorom si účastníci precvičujú aj sociálne zručnosti. V skupinke je približne desať členov a všetci sa aktívne zapájajú. Ďalej je to individuálny, v ktorom sa pozornosť venuje jednému účastníkovi a zohľadňujú sa jeho možnosti i súčasný stav. Trénovať môžete aj sami doma, k dispozícii bývajú predpripravené pracovné listy.

Predtým, než začneme s kognitívnym tréningom, mali by sme vedieť, že je vhodné vytvoriť si režim. Z toho vyplýva, že na tréningovanie pamäte si zvolíme vždy ten istý deň v týždni a ideálne dopoludňajšiu hodinu.

Každý tréning si vyžaduje vytrvalosť, pravidelnosť a nevyhne sa tomu ani kognitívny tréning. Frekvencia 2-krát týždenne, pri dostatku osvetlenia a v pokojnom prostredí, je priam žiaduca. Samozrejmosťou je vypnuté rádio, televízia, a ak sa práve necítite dobre, tréning radšej vynechajte. Cieľom je aktivizácia a stimulácia mozgovej výkonnosti, ako aj udržanie kognitívnych funkcií čo najdlhšie.

Tipy ako trénovať pamäť

Prerozprávajte príbeh, článok.

Pozorujte a zapamätajte si javy, vône, zvuky – môžete opakovať v opačnom poradí, ako nastali.

Vymyslíte si príbeh a napíšete si ho.

Naučte sa telefónne čísla vašich známych.

Rýchla rozcvička: vymenujte napríklad všetkých básnikov, hercov, ktorých poznáte, neskôr môžete zameniť za rieky, priradiť hlavné mestá k štátom, vymenovať všetky veci nachádzajúce sa v izbe na písmeno k, o, m a iné...

Spoločenské hry napríklad dáma, šach, ale aj puzzle.

Nepoužívajte rovnakú cestu do práce, obchodu. Zmeňte každodennú rutinu a doprajte svojmu mozgu nové zážitky.

Zapamätajte si farby troch áut, ktoré prešli okolo, a pokúste sa ich vymenovať v pamäti za 5-10 minút.

Zdroje: Čunderlíková, M., & Wirth, M. (2009). Aktivizačný program a tréovanie pamäti pre seniorov. Centrum MEMORY. Palát, M. Behaviorizmus, behaviorálna medicína, behaviorálna terapia. Eurorehab: časopis pre otázky fyzikálnej a rehabilitačnej medicíny: journal of physical and rehabilitation medicine. 2002, roč. 12, č. 3, s. 131–132. ISSN 1210-0366.

Dúbravka varí s Vojtom Artzom

Dozelena kôpor i cesnak

Veľkonočné obdobie, obdobie, keď sa aj v kuchyni zazelená a po pôste prídu na stôl rôzne dobroty. Šéfkuchár, prezident Slovenského zväzu kuchárov a cukrárov, Dúbravčan VOJTO ARTZ, pripravil dva recepty. V jednom použil aj pre Dúbravku typický medvedí cesnak. Vyskúšate?

Veľkonočná plnka s údeným mäsom, vajcom a kôprovou omáčkou

Počet porcií: 4 - 5

Obtiažnosť: **

Čas prípravy: 90 minút

Čo potrebujeme:

600 g staršie rožky nakrájané na kocky

200 g bravčový bôčik údený

200 g údená slanina

100 g cibuľa

5 ks žihľavové listy

6 ks vajcia

3,5 dcl mlieka na zvlhčenie rožkov a kôprovú omáčku

160 ml smotana 33%

80 g maslo

15 g hladká múka

3 g kôpor čerstvý

cukor

olej

čierne mleté korenie

petržlenová vňať

soľ, muškátový oriešok

vínny ocot

strúhanka

vínny ocot

strúhanka

Postup prípravy:

1. Na väčšie kúsky nakrájanú slaninu a bôčik restujeme na cibulke a cesnaku. Dochutíme soľou, korením a muškátovým orieškom, necháme vychladnúť.
2. Potom mäso zmiešame so žĺtkami, nasekanou mladou žihľavou, petržlenovou vňaťou, a navlhčenými rožkami.
3. Premiešame a pridáme sneh z bielkov a zľahka premiešame. Plnku dáme do vymasteného pekáčika, ktorý sme posiali strúhankou.
4. Pečieme v rúre na 190°C do zatuhnutia hmoty cca 45 min na 6 cm výšky. Potom vyberieme a nakrájame na porcie.
5. Vajcia uvaríme na tvrdo alebo spravíme tzv. stratené vajce (vyklepnuté do 95°C vody s kvapkou vínneho octu a soli).
6. Na kôprovú omáčku najskôr cibulku restujeme na masle do mäkka, pridáme hladkú múku, zeleninový vývar, mlieko, soľ a povaríme asi 15 minút.
7. Dochutíme uvareným nálevom z cukru a octu. Povaríme a pridáme smotanu, dochutíme nasekaným čerstvým kôprom a celé to rozmixujeme (no nemusíme).

Pečené jahňacie kolienko s krupotom a medvedím cesnakom

Počet porcií: 5

Obtiažnosť: **

Čas prípravy: 90 minút (bez namáčania krúp)

Čo potrebujeme:

5 ks jahňacie kolienko (zadné)

150 g slanina bez kože

2 ks cibuľa žltá

30 g maslo 82%

rozmarín čerstvý vetvička

čierne korenie celé

soľ

Krupoto:

800 ml voda alebo

zeleninový vývar (na verenie krúp)

250g krúpy malé

alebo lámanka soľ

1 ks cibuľa žltá

50 g masť bravčová škvarená

250 ml vývar zeleninový alebo aj smotana

50g medvedí cesnak

čierne korenie celé

30 g maslo 82%

Cibuľka smažená:

2 ks cibuľa žltá

200 ml olej slnečnicový (na smaženie)

múka hladká (nemusí byť)

Postup prípravy:

1. Kolienka prešpikujeme klinmi slaniny a pomocou špagátika zviažeme, osolíme a okoreníme čerstvo mletým čiernym korením z mlynčeka. Čerstvý rozmarín nasekáme nadrobno a ochutíme ním kolenko.

2. Časť olúpanej cibule nakrájame nahrubo. Kolenko vložíme do pekáča, pridáme cibuľu a pečieme domäkka za stáleho podlievania v rúre vyhriatej na 170°C.

3. Upečené kolienko vyberieme, výpek prelejeme do kastróla, zredukujeme ho varením na minimum a dorestujeme dohnedá. Nakoniec šťavu zjemníme a zároveň zahustíme vmiešaním kociek vychladeného masla.
4. Kolienka pri servírovaní prehrejeme pečením v rúre pri teplote 150°C asi 15 minút a následne ich prelejeme pripravenou šťavou.
5. Krúčky prepláchneme v niekoľkých vodách a potom ich necháme namočené (min. 4 hodiny). Urýchlíme tým varenie.
6. Krúčky uvaríme vo veľkom množstve osolenej vody a počas varu ju stále dopĺňame. Uvarené krúčky zľahka prepláchneme.
7. Medvedí cesnak prepláchneme, odkrojíme stonky a listy rozmixujeme na jemné pyrė. Druhú časť cibule nakrájame nadrobno a na masti restujeme, kým zosklovatie.
8. Potom pridáme krúčky, zalejeme vývarom, pridáme medvedí cesnak a krátko podusíme. Zľahka ochutíme čerstvo mletým čiernym korením z mlynčeka a soľou. Konzistencia musí byť hustá, ale stále tekutá. Ak treba, môžeme ju upraviť vývarom. Nakoniec krupoto zjemníme maslom.
9. Olúpanú cibuľu nakrájame na tenké pol kolieska a osmažíme na oleji dohnedá. Môžeme si pomôcť, že cibuľu najskôr jemne obalíme v hladkej múke. Usmaženú cibuľku necháme odkvapať na papierovom obrúsku.
10. Krupoto servírujeme na predhriatom tanieri, preložíme naň špagátika zbavené a prehriate kolienko. Pokrm doplníme usmaženou cibuľkou.

Šéfkuchár radí: Pri príprave krupota doň môžeme vmiešať aj sladkú smotanu alebo nastrúhaný parmezán, krupoto bude krémovjšie a jemnejšie. Namiesto jahňacieho kolienka možno použiť akúkoľvek časť jahňaciny alebo kráľika, prípadne si krupoto pripraviť bez mäsa.

Opýtali sme sa: Prečo je starostlivosť o psiu srst dôležitá?

Psík citlivo vníma energiu človeka

Zhovárala sa: Danka Šoporová

Teploty vonku pomaličky stúpajú a nastáva dlhoočakávané obdobie v roku, keď mnohí psičkári začínajú premýšľať nad návštevou psieho salónu. My sme nazreli do jedného v Dúbravke. Porozprávali sme sa o tom, prečo je zdravá srst pre psíka taká dôležitá, ako redukovať možné plíznutie či o potravinách v psom jedálničku. ANDREA SKRŽEKOVÁ, majiteľka psieho salónu TRIM Štúdio, ktorá svoj profesijný život zasvätila štvornohým miláčikom.

V Dúbravke býva veľa psičkárov a určite mnohých zaujíma odpoveď na otázku: Prečo svojho psíka strihať?

Dôvodov je hneď niekoľko – či už vizuálna stránka, ale tiež tá praktická, v neposlednom rade sú to i zdravotné prínosy. Nie všetky plemená sa však strihajú, poznáme rôzne druhy úpravy srsti. K tým sa ešte dostaneme. Každé plemeno má totiž svoje špecifiká.

Ktoré ročné obdobie je na strihanie srsti ideálne?

Najväčší nával mávame odjakživa od marca. Je to spôsobené tým, že zvieracia srst, ako aj samotné zvieratká, žijú v súlade s prírodou a jej cyklickosťou. Pred jarou začína vo väčšej miere odumierať zimné zateplenie – tzv. podsada, ale i vrchná srst. Majitelia zrazu zistia, že sa im psík ťažko rozčesáva, robia sa mu „dredíky“ a nastáva akútna potreba navštíviť odborníka. Naši klienti k nám väčšinou chodia pravidelne, podľa plemena v 4 až 8-týždňových intervaloch. Keď prídu spolu s letom teplé dni, mnohí majitelia majú pocit, že ich psíkovi bude najlepšie úplne bez srsti, no nie je to úplne tak. Každý psík dostal srst do vienka nielen ako ochranu pred zimou, ale aj pred horúčosťou. Srst plní dôležitú termoregulačnú funkciu, preto nikdy neodporúčam takéto letné, ba až extrémne „vyholenie“ psíkov. Jeseň a následné zimné obdobie sú obdobiami, keď viac prší, býva vlhko, zima, občas aj u nás v Bratislave zasneží, takže psíci chodia oblečení v mikinách a bundách. Tieto faktory spôsobujú náročnejšiu starostlivosť o srst. Pod bundami sa viac zauzľuje, je namáhaná, preto je nevyhnutné jej pravidelné vyčesávanie, čistenie a ošetrovanie.

Existujú plemená, ktoré je vyslovene zakázané strihať?

Skôr by som to poňala tak, že určitým druhom srsti nesvedčí strihanie a mohlo by im spôsobiť zdravotný problém. Ide primárne o krátkosrsté typy psíkov, ďalej psíky s dvojitou srstou - povedzme v súčasnosti obľúbený pomeranian. Pár rokov dozadu začal byť populárny na sociálnych sieťach psík Boo - pomeranian, podľa ktorého je pomenovaný účes „na Boo“. Spočívajú v úplnom ostrihaní tela psíka a hlavičky do okrúhla. Mnohí pomoci na túto módu doplatili a bojujú s alopeciou - srst po takomto zásahu na niektorých plochách prestane dorastať, stratí kvalitu a cesta späť je náročná a dlhá. Veľký rozdiel pri strihaní spôsobuje i to, či sa strihá strojkom alebo nožnicami.

Ktoré plemená úpravu srsti vyslovene potrebujú?

Určite dlhosrsté - jorkšírsky teriér, maltézske psíky, shitzu a podobne. Teda, pokiaľ s nimi majiteľ nechce absolvovať výstavy, pretože v takom prípade je nutné pestovať dlhú srst. Pudle - tým rastie srst pomerne rýchlo a starostlivosť o ňu je potrebná ako doma, tak i v salóne.

Pomaly nám začne stúpať počet slnečných dní. Akú má psia srst pre psíka funkciu?

Srst má ochrannú, termoregulačnú a určite aj okrasnú funkciu. Medzi nami ľuďmi sa zvykne hovoriť: „Vlasy sú korunou krásy“. Ja si myslím, že to platí aj u zvierat. Okrem krásy je v nich aj sila. Na srsti hneď vidíme, keď so zvieratkom nie je čosi v poriadku. Srst môže byť príliš mastná alebo príliš suchá, môže mať rôzne nepatričné odtiene - častohnedé fľaky na určitých miestach tela, vídať to predovšetkým na bielych psíkoch. Keď pracujem so srstou, pracujem zároveň aj s kožou. Koža je predsa najväčší orgán tela a indikátorom zdravia. Zaoberám sa i terapiami pre zvieratá a viem, že zo stavu kože a srsti možno vycítať veľa.

Dá sa eliminovať plíznutie srsti? Napríklad aj strihaním?

Myslím si, že určitým spôsobom aj strihanie pomáha ako prevencia pri plíznutí. Avšak, vplýva naň i mnoho ďalších faktorov. Súvisí to hlavne s typom srsti, ako aj celoročným umiestnením psíka v teplom byte. Svoje zohráva aj pravidelná starostlivosť a používanie kvalitných produktov. Kto si obstará zvieracieho spoločníka, musí počítať aj s jeho krásnym kožuchom, o ktorý je potrebné sa starať. Pri riešení plíznutia psov sa mojim klientom najviac osvedčili pravidelné návštevy v čase, keď u psíka prebieha presrstovanie. Bývajú to obdobia trvajúce 2-3 mesiace, a to dva razy do roka. Vtom čase prídu so psíkom viackrát, avšak v kratších intervaloch. My dokážeme túto výmenu srsti urýchliť a spraviť ju zvládnuteľnejšou pre život v bytových podmienkach. Hrubosrsté plemená, ktoré sa trimujú, majú výhodu, že keď ich srst odumrie a začnú ju „strácať“, majitelia nám prinesú psíka a my im celý kožuch takpovediac „vyzlečieme“. Domov potom odchádzajú v úplne novom „kabáte“.

Z čoho, podľa vás - ako odborníčky, pozostáva tá správna starostlivosť o psiu srst?

Je to rôznorodé, inú starostlivosť vyžaduje zlatý retríver a inú bišon. Preto rada poskytnem aj individuálne poradenstvo s osvedčenými trikmi. Často stačí zmeniť nástroj alebo prístup a je po probléme. Vo všeobecnosti majiteľ chlpatého psíka potrebuje jednu dobrú kefu (so zahnutými, pružnými hrotmi) a hrebeň (s nie príliš hustými, kovovými zubami). U mladého psíka je nutné česať ho častejšie, keďže v čase dospievania srst býva ešte v štádiu vývinu a môže viac plíznuť. Nemenej dôležité je pravidelné kúpanie s pomocou kvalitných prípravkov. Kúpanie by malo končiť nanosením kondicionéru, ktorý pomôže rozčesať a ošetriť psiu srst.

Ako si získavate dôveru psíka po tom, čo vám ho majiteľ ponechá na niekoľko hodín v salóne?

Pekná otázka, rada na ňu odpoviem. Psík vníma citlivo energiu človeka a netreba mu povedať ani slovo. Výstižne povedané, keď mám dôveru v seba, psík to okamžite pozná a dôveruje mi tiež. Je to tak aj s mačkami. Mačka si vás veľmi rýchlo prečíta a podľa toho sa odvíja ďalší dej. Pochopiteľne, existuje veľa zvieratiek, ktoré majú zlé skúsenosti s ľuďmi, najmä „útulkáči“. Tu stačí viac trpezlivosti a pokojne sa všetko zvládne. Navodiť tú správnu atmosféru pomôže aj aromaterapia či éterické oleje.

Ako často odporúčate psíkov strihať?

Osvedčený interval u väčšiny dlhosrstých psíkov je každých 6 - 12 týždňov. Tieto rozostupy riešime individuálne a pri odchode si s klientom obvykle rovno dohodneme ďalší termín. Takýmto spôsobom je možné zabezpečiť, že majiteľ má srst psíka v poriadku po celý rok.

Dokážete podľa srsti posúdiť, či sa majiteľ stará o psíka správne?

(Úsmev) Áno, niekedy si tam prečítame aj čo mal majiteľ (alebo psík) včera na večeru. A teraz vážne - koža je najväčší telesný orgán a jej stav odzrkadľuje, čo sa deje v tele psíka. Pohľad na kožu a srst mi prezradí veľa. Mojim koníčkom je, okrem hlavnej práce, o ktorej sa rozprávame, aj poradenstvo vo veci zdravia a výživy zvierat. Zaoberám sa bylinkami a rôznymi alternatívnymi terapiami pre zdravie zvierat (hirudoterapia, autopatia). Rada poradím, ako zmeniť pár vecí a prípadný problém zmierniť či riešiť, ak je zo strany majiteľa záujem.

Ktoré potraviny psej srsti vyslovene škodia?

Pre zdravú srst' je dobré všetko to, čo prospieva optimálnemu tráveniu a poťažme i celkovému zdraviu. Pokiaľ je zviera živé živou stravou, nie je sú potrebné žiadne doplnky, podpory ani liečivá. Na okraj - živú stravu ťažko zabalíte do vreca s granulami (úsmev). No ak chceme pre svoj dobrý pocit predsa len pridať do stravy niečo navyše, nič nepokazíme kvalitným olejom. Odporúčam rybí, ktorý sa postará o minerálnu rovnováhu v organizme a psíkovi rozhodne prospieje.

Foto: Archív Andrea Skržeková

Citát:

Keď mám dôveru v seba, psík to okamžite pozná a dôveruje mi tiež. Je to tak aj s mačkami. Mačka si vás veľmi rýchlo prečíta a podľa toho sa odvíja ďalší dej.

MDŽ oslávili seniorky bowlingom a červenou ružou od starostu

V premiére Vizinova a Bellay

Medzinárodný deň žien naše športujúce seniorky oslávili spolu so seniormi bowlingovým turnajom. Každé denné centrum mohlo na turnaj nominovať päť hráčov bez rozdielu pohlavia. Celkovo deväť žien a jedenásť mužov bojovalo v kvalifikácii prvého ročníka turnaja o postup do finále, kde sa predstavilo päť najlepších v oboch kategóriách.

V premiére si zlaté medaily vybojovali Terézia Vizinova a Peter Bellay z Denného centra 1. Je zaujímavé, že obaja víťazi postúpili z kvalifikácie z posledného, piateho miesta. Vo finále už Vizinova viedla od samého začiatku, postupne svoj náskok zvyšovala a suverénne vyhrala prvý ročník turnaja. U mužov bol súboj Gajdoša s Bellayom napínavý až do konca. Zo začiatku mierne viedol Gajdoš, ale doslova posledné hody vo finále rozhodli o najtesnejšom víťazstve reprezentanta DC/1. Za pozornosť stojí fakt, že do finále sa dostali aj manželia Barboríkovci z DC/3. Elena skončila na druhom mieste, Jozef sa umiestnil o stupienok nižšie.

Na záver turnaja starosta Martin Zaťovič, spolu s poslancami Branislavom Semančíkom, Jurajom Štekláčom a Tomášom Husárom, odovzdali všetkým ženám k ich sviatku krásnu červenú ružu. Turnaj organizovala mestská časť Bratislava - Dúbravka, Rada seniorov v Dúbravke a Komisia športu. Jej predseda Branislav Semančík nám na margo podujatia povedal: „Bola to veľmi pekná a nakoniec najmä pre mužov dramatická súťaž do posledného hodu. Ako to u podobných súťažiach seniorov býva zvykom, pretekári fandili jeden druhému, i keď v podstate každý bojoval sám za seba. A to je dobrý poznatok. Takto žije a zabáva sa komunita seniorov v Dúbravke. Verím, že podobné podujatie sa uskutoční aj o rok.“

(pej)

VÝSLEDKY – kvalifikácia, ženy: 1. Š. Bajteková (DC/1) 121, 2. D. Melicharková (DC/4) 111, 3. E. Barboríková /DC/3) 107, 4. E. Kurinová (DC/2) 100, 5. T. Vizinova 97, 6. A. Dosoudilová (obe DC/1) 90. MUŽI: 1. J. Barborík 133, 2. V. Gajdoš (obaja DC/3) 130, 3. Ľ. Potočný (DC/4) 126, 4. J. Bereš (DC/4) 124, 5. P. Bellay 118, 6. J. Petrovský (obaja DC/1) 116.

FINÁLE – ženy: 1. T. Vizinova 149, 2. E. Barboríková 126, 3. D. Melicharková 119, 4. Š. Bajteková 118, 5. E. Kurinová (DC/2) 79. Muži: 1. P. Bellay 158, 2. V. Gajdoš 157, 3. J. Barborík 132, 4. J. Bereš 116, 5. Ľ. Potočný 98.

VÝSLEDKOVÝ SERVIS

HOKEJ

- 1. LIGA JUNIOROV (U20), skupina Západ – 36. kolo: HK Levice - HOBA Bratislava 5:4. 37. kolo: HK Považská Bystrica - HOBA Bratislava 9:4. 38. kolo: HOBA Bratislava – HK Považská Bystrica 1:2. 39. kolo: HOBA Bratislava – HK Spartak Dubnica 4:5. 40. kolo: HK Spartak Dubnica - HOBA Bratislava 3:2. Priebežné poradie: 1.HK Ružinov 63 2.HK Gladiators Trnava 61, 3.HK Považská Bystrica 44... 5. HOBA Bratislava 24, 7.HK Levice 12.

- 1. LIGA DORASTU, K-Classic (U18), skupina Západ – 35. kolo: HC Topoľčany - HOBA Bratislava 3:1. 36. kolo: HC Topoľčany - HOBA Bratislava 3:2 pp. 37. kolo: HOBA Bratislava – HK Lokomotíva Nové Zámky 15:0. 38. kolo: HOBA Bratislava – HK Lokomotíva Nové Zámky 13:0. 39. kolo: HK Havrani Piešťany - HOBA Bratislava 2:5. 40. kolo: HK Havrani Piešťany - HOBA Bratislava 0:6. 41. kolo: HOBA Bratislava – HK Iskra Partizánske 4:1. 42. kolo: HOBA Bratislava – HK Iskra Partizánske 4:2. 43. kolo: HK Dukla Trenčín B - HOBA Bratislava 2:3. 44. kolo: HK Dukla Trenčín B - HOBA Bratislava 3:1. Priebežné poradie: 1.Slovan Bratislava B 65,... 5. HOBA Bratislava 57, 11.HC Petržalka 0.

- LIGA KADETOV (9. ŠHT, U15), skupina C – 10. kolo: HOBA Bratislava – HK Havrani Piešťany 8:1. 11. kolo: HC Topoľčany - HOBA Bratislava 7:2. 12. kolo: HK Považská Bystrica - HOBA Bratislava 2:3. 13. kolo: HOBA Bratislava – HK Lokomotíva Nové Zámky 4:7. Priebežné poradie: 1.HAMIKOVO Hamuliakovo 19,... 4.HOBA Bratislava 14, 8.HC Topoľčany 6.

1. LIGA, STARŠÍ ŽIACI (8. ŠHT, U14), Región ZÁPAD – O pohár Jozefa Gubalu, 4.

kolo: HOBA Bratislava - HK Ružinov 6:3. 5. kolo: HK Dukla Trenčín - HOBA Bratislava 6:2. 6. kolo: HOBA Bratislava – MMHK Nitra 5:3. 7. kolo: Slovan Bratislava -modrí - HOBA Bratislava 5:8. 8. kolo: HK Gladiators Trnava - HOBA Bratislava 6:11. 9. kolo: HOBA Bratislava – HK Iskra Partizánske 9:0. Priebežné poradie: 1.Slovan Bratislava-bieli 14. 2. HOBA Bratislava 14,... 8.HK Iskra Partizánske 0.

- 1. LIGA, STARŠÍ ŽIACI (7. ŠHT, U13), Región ZÁPAD – O pohár Jozef Gubalu, 2. kolo: HK Lokomotíva Nové Zámky – HOBA Bratislava 8:6. 4. kolo: HOBA Bratislava –lo HK Ružinov 5:7. 5. kolo: HK Dukla Trenčín - HOBA Bratislava 7:1. 6. kolo: HOBA Bratislava -MMHK Nitra 9:6. 7. kolo: MMHK Skalica - HOBA Bratislava 5:8. 8. kolo: Gladiators Trnava – HOBA Bratislava 1:1. 9.

kolo: HOBA Bratislava – HK Lokomotíva Nové Zámky 8:3. Priebežné poradie: 1.HK Dukla Trenčín 15,... 4. HOBA Bratislava 9, 8.Glabiators Trnava 2.

- 1. LIGA, MLADŠÍ ŽIACI (6. ŠHT, U12), Región ZÁPAD - Reštart jar 2022 – 3. kolo: Zlaté Moravce - HOBA Bratislava 0:6. 4. kolo: HK Levice - HOBA Bratislava 0:6. 5. kolo: HOBA Bratislava - Speeders Bratislava 6:0. 6. kolo: Nové Mesto nad Váhom - HOBA Bratislava 0:6.. 7. kolo: HOBA Bratislava – HK Havrani Piešťany 5:1. 8. kolo: HOBA Bratislava – HK Senica 5:1.HK Iskra Partizánske - HOBA Bratislava 4:2.

- 1. LIGA, MLADŠÍ ŽIACI (5. ŠHT, U11), Región ZÁPAD, Reštart jar 2022 – 2. kolo: HOBA Bratislava - HK Iskra Partizánske 1:5. 3. kolo: HC Zlaté Moravce - HOBA Bratislava 0:6. 4. kolo: HK Levice – Holo: BA Bratislava 0:6. 5. kolo: HOBA Bratislava – HO HAMIKOVO Hamuliakovo 3:3. 7. kolo: HOBA Bratislava – HK Havrani Piešťany 6:0. 8. kolo: HOBA Bratislava - HOBA Bratislava – HK Senica 3:3. 9. kolo: HK Iskra Partizánske - HOBA Bratislava 6:0.

VOLEJBAL:

- 1. LIGA JUNIORIEK, skupina západ – 9. kolo: ŠŠK Gymnázium Bilíkova – VM Senica 3:1 a 3:0. 10. kolo: Slávia UK Dráčik - ŠŠK Gymnázium Bilíkova 1:3 a 2:3. 11. kolo: ŠŠK Gymnázium Bilíkova – ŠVK Pezinok 3:0 a 3:0. 12. kolo: SŠŠ VOLEJBAL Nitra - ŠŠK Gymnázium Bilíkova 0:3 a 2:3. 14. kolo: HIT UCM Trnava - IŠŠK Gymnázium Bilíkova 0:3 a 0:3. Priebežné poradie: 1.SŠŠ VOLEJBAL Nitra 71, 2.VK PALAS Levice 64, 3. ŠŠK Gymnázium Bilíkova 60,... ŠVK Pezinok 9.

- 2. LIGA JUNIORIEK, oblasť Bratislava– 3. kolo: ŠŠK Gymnázium Bilíkova B – ŠK Hamuliakovo 0:3. 5. kolo: ŠŠK Gymnázium Bilíkova B – VK TAMI Bratislava 3:0. 6. kolo: ŠK Hamuliakovo - ŠŠK Gymnázium Bilíkova B 3:0. 7. kolo: ŠŠK Gymnázium Bilíkova – VK IMA Bratislava 3:1. 8. kolo: VK TAMI Bratislava - ŠŠK Gymnázium Bilíkova B 0:3. Priebežné poradie: 1. ŠK Hamuliakovo 24, 2. ŠŠK Gymnázium Bilíkova B 18,... 4. VK TAMI Bratislava 0.

- M-SR MO KADETIEK, oblasť Bratislava – 5. kolo: ŠVK Pezinok - ŠŠK Gymnázium Bilíkova A 0:3, Slávia UK Dráčik B - ŠŠK Gymnázium Bilíkova B 3:0. 6. kolo: ŠŠK Gymnázium Bilíkova A - ŠŠK Gymnázium Bilíkova B 3:0. 7. kolo: ŠŠK Gymnázium Bilíkova B – VKP Bratislava B 1:3. 8. kolo: Slávia UK Dráčik A - ŠŠK Gymnázium Bilíkova B 3:0, ŠŠK Gymnázium Bilíkova A – Slávia UK Dráčik B 3:0. 9. kolo: ŠŠK Gymnázium Bilíkova B 3:0. Konečné poradie po základnej časti: 1. ŠŠK Gymnázium Bilíkova A 24,... 8. ŠŠK Gymnázium Bilíkova B 5, 9, VKP Bratislava B 0.

- M-SR STARŠÍCH ŽIAČOK, oblasť Bratislava – 8. kolo: ŠŠK Gymnázium Bilíkova A – VK IMA Bratislava 3:0 a 3:0, VK GAB Senec - ŠŠK Gymnázium Bilíkova B 3:0 a 3:0. 9. kolo: ŠŠK Gymnázium Bilíkova B – Studienka 0:3 a 0:3. 10. kolo: ŠVK Pezinok A - ŠŠK Gymnázium Bilíkova B 3:0 a 3:0, ŠŠK Gymnázium Bilíkova A – ŠVK Pezinok B 3:0 a 3:0. 11. kolo: ŠŠK Gymnázium Bilíkova B – VKP Bratislava 0:3 a 0:3, Slávia UK Dráčik - ŠŠK Gymnázium Bilíkova A 0:3 a 0:3. Konečné poradie po základnej časti: 1. ŠŠK Gymnázium Bilíkova A 60,... 12. ŠŠK Gymnázium Bilíkova B 1. (pej)

Nový termínturnaja

Na Jozefa sa mal v dome kultúry konať už piaty ročník stolnotenisového turnaja seniorov. Tentoraz organizátori turnaja museli termín 19. marca pre chorobu viacerých hráčov a hráčok zrušiť a preložiť na apríl. Turnaj, ktorý sa bude hrať pod záštitou starostu Martina Zaťoviča, sa uskutoční v utorok 5. apríla od 10.00. Prezencia prihlásených je medzi 9.15 – 9.45.

Pripomíname, že hrať môžu ženy a muži z Dúbravky, ktorí v tomto roku dovŕšia 62 rokov. Prvenstvá z posledného ročníka obhajujú Marián Gajdoš a Mária Raffayová, ktorá na turnaji zatiaľ nenašla premožiteľku. „Nemá cenu organizovať turnaj za účasti 8 či 10 účastníkov. Dúfam, že zdravotná situácia na budúci mesiac bude lepšia,“ povedala koordinátorka Rady seniorov v Dúbravke Zuzana Marková.

(pej)

V HOBE pomáhajú mladým hokejistom z Ukrajiny a ich rodičom

Vojna sa dotkla každého, zasiahla aj šport

Text: Jozef Petrovský

Ťažké obdobie pandémie, ktoré definitívne ešte neskončilo, vystriedalo ďalšie ťažké, ak nie ešte ťažšie, a to obdobie vojny na Ukrajine. Veľa ľudí neverilo, že niečo podobné je v 21. storočí vôbec možné. Rovnako ako v prípade koronavírusu, aj toto druhé nešťastie rozdelilo ľudí na dva tábory. Nejde o súboj skupín, hoci niekedy to býva až za hranice zdravého rozumu. Ide o to, že zomierajú nevinní ľudia.

Vojna na Ukrajine zmenila veľmi veľa vecí a dotkla sa aj športu. Kto šport sleduje, mohol postrehnúť, že reprezentácie, ako aj individuálnych športovcov Ruska či Bieloruska, vylúčili zo svetových súťaží. Príkladom sú majstrovstvá sveta v ľadovom hokeji, ktoré sa budú onedlho konať vo Fínsku. Rôznym útokom trpia tiež špičkoví ruskí hokejisti, hrajúci napríklad v najprestížnejšej svetovej hokejovej súťaži, akou je NHL.

Pomôžeme...

Šport doposiaľ spájala, no teraz i rozdeľuje. Aj v našom dúbavskom mládežníckom hokejovom klube HOBA sme už v minulosti postrehli hokejistov iných národností. Aká je tam aktuálne situácia, sme zisťovali v rozhovore so športovým riaditeľom klubu Branislavom Semančíkom. S človekom s dobrým srdcom, ochotným pomôcť každému, kto to potrebuje.

„Tento celosvetový problém citlivo vnímame, bavíme sa o ňom a dotkol sa aj práce v našom klube. Bolo celkom prirodzené, že sme mali, a v súčasnosti aj máme, mladých hráčov z Ruska a z Ukrajiny zároveň. Sú to deti, hráči patriaci maximálne do kategórie juniori. Všetci riadne

popri hokeji aj študujú na našom území. Niektorí sú okrem spoluhráčov medzi sebou aj spolužiaci z rovnakých škôl a dokonca aj z rovnakých tried. V našom klube sme nepostrehli žiadne napätie medzi hráčmi týchto dvoch krajín. Často sú spolu v jednom tíme a mám pocit, že situácia vo svete našich hokejistov ešte viac zomkla.“

Mládežnícky reprezentant

Je pravdou, že v tomto čase zaznamenali v klube väčší počet hráčov z Ukrajiny. Sú medzi nimi aj takí, ktorí vyslovene ušli pred vojnou. „Už na porade trénerov s vedením klubu sme sa spoločne dohodli, že pomôžeme všetkým, ktorí budú nútení opustiť svoje mesto a prídu k nám na Slovensko, konkrétne do Bratislavy. Naši hráči a ich skvelí rodičia sami pomohli týmto deťom napríklad s hokejovým výstrojom. Aktuálne máme Ukrajinco v prípravke, kde sme spoločne robili i zbierku pre jedno ukrajinské mesto, odkiaľ pochádzajú. Sami nás o to požiadali a všetci naši rodičia ochotne pomohli.“ Ruské vojenské a politické vedenie pácha vojnové zločiny. A preto z Ukrajiny denne utekajú desaťtisíce ľudí. „V kategórii žiakov máme takýchto hráčov tiež. V jednom prípade Slováci prichýlili takúto rodinku a sami im hľadali hokejový klub, keď sa dozvedeli, že chlapec hrával doma hokej. Naš tréner výzvu spozoroval na sociálnych médiách a ihneď zareagoval. Dnes máme chlapca už v našom klube. Svoju krajinu aj reprezentoval v mládežníckych kategóriách a nastúpil v drese svojej krajiny na priateľský zápas proti Rusku. Ukrajinco máme aj v starších kategóriách.“

Niektorým rodičom týchto hráčov sa už podarilo utiecť pred vojnou na Slovensko, iní sa o to pokúšajú. „Chlapci, čo tu už majú svoje neúplné rodiny, sú stále v spojení s Ukrajinou, keďže ich otcovia nemôžu opustiť krajinu. Veľké poďakovanie patrí aj nášmu starostovi Martinovi Zaťovičovi a jeho manželke Zdenke, ktorí nám pomohli s ubytovaním jednej takejto rodiny. Naše ďakujem tak patrí i dúbravskej rodine, ktorá toto ubytovanie poskytla. Poďakovanie patrí tiež všetkým našim rodičom, ktorí sa neprestajne informujú, či tieto deti a ich rodiny potrebujú pomoc, ktorú sú im ochotní poskytnúť. Je to pomoc, ktorá im síce nevyrieši problémy, ale určite im dodá pocit istoty, že sa majú na koho obrátiť, a že ľudia v našom klube im kedykoľvek pomôžu.“

Lukostrelecký klub Bratislava oslávil pätnáste narodeniny víťazne

Dúbravskí lukostrelci najlepší v hale

Lukostrelecký klub Bratislava so zázemím v Dúbravke zavŕšil halovú sezónu excelentne. Na majstrovstvách Slovenska v Banskej Bystrici 26. – 27. februára najskôr jeho členovia suverénne ovládli súťaž družstiev v olympijskom luku, keď prvenstvo trojice Maroš Machán, Daniel Medveczky, Marek Zapletal prikrášlili ďalšie dva tímy tretím a šiestym miestom. V kladkovom luku bolo jediné družstvo LKB štvrté.

Vyradovacie súboje jednotlivcov priniesli tituly Vladimírovi Hurbanovi mladšiemu a olympioničke Denise Baránkovej v olympijskom luku, pričom obom robili na stupňoch pre víťazov spoločnosť kluboví kolegovia – Danielovi Medveczkému aj Nine Némethovej zavesili

na krk bronzovú medailu. Medailovú úrodu ešte podčiarkli veteráni. Vladimír Hurban starší skončil druhý v kladkovom luku a František a Iveta Kundracikovci nenašli premožiteľov v holom luku. Súčet medailových umiestnení (5 – 1 – 3) vyniesol LKB na prvú priečku v celkovom poradí klubov na šampionáte! „K pätnástym narodeninám klubu je to najkrajší darček, aký sme si mohli priať. Ešte raz sa chceme poďakovať našim strelcom za ich výkony a tímové nasadenie,“ uviedla tajomníčka LKB Alena Hurbanová.

V skvelých výkonoch pokračovali lukostrelci LKB aj na marcových mládežníckych majstrovstvách Slovenska vo Viničnom. Dúbravský klub na ňom reprezentovalo 17 športovcov, čo bolo najviac zo všetkých zúčastnených klubov. Získali dovedna 8 medailí (2 – 4 – 2), o dve najcennejšie sa postarali Daniel Medveczky v olympijskom luku kadetov a Peter Tittel v holom luku juniorov.

(jm)